

**Mielenterveyden- ja
riippuvuuksien
vastaanotto Mikkeli**

Omaavontasuunnitelma

Lukijalle

Tämä on Eloisan terveydenhuollon palveluiden omavalvontasuunnitelma. Dokumentti on tuotettu perinteisen tekstidokumentin sijaan näyttöruuduille sopivassa 16:9-muodossa, ja siihen on lisätty erilaisia kuvia ja kaavioita, jotta omavalvontasuunnitelma olisi mahdollisimman helposti luettavissa ja omaksuttavissa niin henkilöstön kuin asiakkaidenkin toimesta, ja sen käsittely yhteisesti valkokankaalta olisi mahdollisimman helppoa. Dokumentti on laadittu Valviran antaman määräyksen (1/2024) mukaisesti, joka tuli voimaan 15.5.2024. Lomake kattaa kaikki määräyksen asiakokonaisuudet ja jokainen palvelupiste ottaa omassa omavalvontasuunnitelmassaan esille ne asiat, jotka toteutuvat palvelun käytännössä.

Sisällysluettelo

Palvelupisteen tiedot

Palveluntuottajaa koskevat tiedot.....

Omavalvontasuunnitelman laatiminen.....

Pääset navigoimaan
dokumentissa
klikkaamalla otsikoita
(ctrl + klikkaus)

Toimintaperiaatteet ja käytännöt

Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet.....

Omavalvonnan toimeenpano ... ..

Asiakkaan/potilaan asema ja oikeudet.....

Palvelun sisällön omavalvonta.....

Asiakas- ja potilasturvallisuus.....

Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja kirjaaminen...

Kehittäminen ja seuranta

Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta.....

Omavalvontasuunnitelman seuranta.....

Palveluyksikön tiedot

Palveluntuottajaa koskevat tiedot

Palveluntuottaja

Nimi: Eloisa (Etelä-Savon hyvinvointialue)

Y-tunnus: 3221315-8

Terveyspalvelut, mielenterveyden- ja riippuvuuksien vastaanotto

Nimi: Mielenterveyden- ja riippuvuuksien vastaanotto

Sijaintikunta yhteystietoineen: Mikkeli

Minkä hyvinvointialueen alueella palvelua tuotetaan?: Etelä- Savon hyvinvointialue

Pirttiniemenkatu 1, 50100 Mikkeli

Palvelumuoto; asiakasryhmä(t), jolle palvelua tuotetaan;

Mielenterveyden ja riippuvuuksien avohoito, aikuiset

Alihankintana ostettavat palvelut ja niiden tuottajat:

Työnohjaus, jota tuottavat hankintalain mukaisesti kilpailutetut työnohjaajat hankintasopimusten puitteissa

Työterveyspalvelut Pihlajalinna.

Kulunvalvonta Sertego oy.

Vartiointi STSEC Ky,

Neuropsykologiset tutkimukset, kuntoutus ja neuropsykiatrinen valmennus, Silmuke Oy ja Coronaria Psykiatria oy

Neuropsykologinen konsultaatio, neuropsykologi Riitta Valtonen

Ostolääkäripalvelut (Solo Health Oy, Mehiläinen Terveyspalvelut, Suomen kotilääkärit, Medikosketus Oy), Palvelusetelituottajat (terapiapalvelut) palveluntuottajat katsottavissa palse.fi

Alihankintana tuotettujen palvelujen laadun varmistaminen

Palveluntuottajalla on kokonaisvastuu tuottamistaan palveluista ja sopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämisestä siitä riippumatta, käyttääkö palveluntuottaja alihankkijoita. Palveluntuottaja vastaa alihankkijan yksittäiselle asiakkaalle antamasta palvelusta. Palveluntuottaja on osaltaan vastuussa alihankkijoidensa ohjauksesta ja valvonnasta. Tähän liittyen palveluntuottaja on velvollinen huolehtimaan siitä, että alihankkijan tuottamat palvelut vastaavat lainsäädännön vaatimuksia ja sitä, mitä tilaaja edellyttää palveluntuottajalta sekä siitä, että alihankkija noudattaa osaltaan tilaajan ja palveluntuottajan välistä sopimusta sekä tilaajan ohjeita.

Omavalvontasuunnitelman laatiminen

Omavalvonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt

Tämä omavalvontasuunnitelma on laadittu palvelupisteen palveluesihenkilön ja työntekijöiden yhteistyönä.

Henkilöstö on osallistunut suunnitelman laatimiseen seuraavasti:

Henkilöstön on ollut mahdollista osallistua omavalvontasuunnitelman laatimiseen tälle varatuissa tiimeissä.

Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden omavalvontasuunnitelman laadintaan on osallistunut organisaation valvontasiantuntija ja tulosaluepäällikkö.

Omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaa:

Ronja Rötö, palveluesihenkilö

0405486121

ronja.rotko@etelasavonha.fi

Omavalvontasuunnitelman päivittäminen

Omavalvontasuunnitelma tarkastetaan ja päivitetään vuosittain sekä silloin, kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä muutoksia. Omavalvonnan vastuuhenkilö huolehtii yhdessä henkilöstön kanssa omavalvontasuunnitelman ajantasaisuudesta.

Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Ajan tasalla oleva omavalvontasuunnitelma on julkisesti nähtävillä, jotta asiakkaat, omaiset ja omavalvonnasta kiinnostuneet voivat helposti ja ilman erillistä pyyntöä tutustua siihen.

Omavalvontasuunnitelma on nähtävissä asiakkaille Eloisan internetsivuilla

Omavalvontasuunnitelma on nähtävissä henkilöstölle Palvelupisteen toimistoissa ja Eloisan IMS-järjestelmässä.

Toimintaperiaatteet & käytännöt

Toiminta-ajatus, arvot ja periaatteet

Omavalvonnan toimeenpano

Asiakkaan/potilaan asema ja oikeudet

Palvelun sisällön omavalvonta

Asiakas- ja potilasturvallisuus

Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja kirjaaminen

Toiminta-ajatus, arvot & toimintaperiaatteet

Yksikön toiminta toteuttaa Eloisan yhteistä strategiaa

MISSIO:

MYÖ YHESSÄ - TERVEYTTÄ JA TURVAA ETELÄ-SAVOSSA

ARVOT:

YHDENVERTAISUUS

ASIAKASLÄHTÖISYYS

ROHKEUS

TURVALLISUUS

VISIO:

ASUKKAAMME SAAVAT TARVETTAAN
VASTAAVAT VAIKUTTAVAT PALVELUT,
JOTKA VAHVISTAVAT LUOTTAMUSTA.

SÄILYTÄMME ALUEELLISEN
ITSEHALLINTAOIKEUDEN.

TAVOITTEET:

Katamme taloudellista alijäämää v. 2026 alkaen • Palvelumme vastaavat asukkaiden tunnistettuun tarpeeseen • Palvelumme ovat sujuvia, laadukkaita ja vaikuttavia • Meillä työskentelee tyytyväinen ja sitoutunut henkilöstö • Olemme luotettava ja osallistava kumppani

Etelä-Savon
hyvinvointialue

Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Toiminta-ajatus

Terveydenhuollon palveluiden toiminta-ajatuksot perustuvat lainsäädäntöön eli mm. terveydenhuoltolakiin, perustuslakiin sekä lakiin potilaan asemasta ja oikeuksista.

Terveydenhuollon toiminnan on perustuttava näyttöön ja hyviin hoito- ja toimintakäytäntöihin. Terveydenhuollon toiminnan on oltava laadukasta, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua.

Mielenterveyden- ja riippuvuuksien vastaanotto koostuu erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon, yleissairaalapysykiatrian, vanhuspsykiatrian sekä psykoosi- ja neuromodulaatio työryhmistä. Vastaanotolla tehdään psykiatrasta ja neuropsykiatrasta diagnostiikka ja yksilöllistä hoitosuhdetyötä/neuropsykiatrasta valmennusta sekä tarjotaan ryhmähoitoja. Tällä hetkellä vastaanotolla toimii kaksisuuntaisten ryhmä, mielialaryhmä sekä Zypadhera-injektioryhmä. Neuromodulaatiotyöryhmä toteuttaa neuromodulaatiohoitoja kuten sähköhoito (ETC), transkraniaalinen tasavirtastimulaatio (tdcs), navigoitu sarjamagneettistimulaatio (rTMS) ja ketamiinihoito. Yleissairaalapysykiatria vastaa psykiatriseen avun tarpeeseen keskussairaalan osastoilla. Palvelua tuotetaan asiakkaille sekä läsnä – että etäpalveluna.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Eloisan yhteiset arvo (*yhdenvertainisuus, asiakaslähtöisyys, turvallisuus, rohkeus*) ohjaavat yksikön toimintaa.

Palveluihin hakeutuminen toteutuu hyvinvointialueella yhtenäistettyjen toimintamallien mukaisesti huomioiden alueelliset eroavaisuudet. Palveluihin ohjaututaan hoidon tarpeen arvion kautta Terveysneuvosta tai terveyskeskuksesta, läheteellä opiskelu- ja työterveyshuollosta tai toisesta terveydenhuollon yksiköstä. Toimintaa ohjaavia periaatteita ovat potilaiden yksilöllisten tarpeiden huomioiminen hoitosuunnitelmaa tehtäessä. Potilaan motivaatiota ja sitoutumista oman hoitonsa asiantuntijana pyritään aktiivisesti tukemaan hoitoprosessien mukaisesti. Potilaiden lisäksi heidän sidosryhmänsä huomioidaan tarvittaessa hoitoprosessin aikana. Potilaiden tasavertainen kuuleminen ja kohtelemisen ovat tärkeässä osassa. Halutessaan henkilöstöllä on mahdollisuus toimia oman työnsä kehittämisprosesseissa. Yksikössä panostetaan sekä potilaiden että henkilöstön turvallisuuteen ennakkoiden mahdollisia vaaratilanteita (riskiarviointi, koulutukset, hälytysjärjestelmä). Toiminnassamme pyrimme poistamaan mielenterveys- ja riippuvuussairauksiin liittyviä ennakkoluuloja.

Omaavalonnan johtaminen ja valvonta

Palveluesihenkilö vastaa palvelupisteen omaavalonnan toteutumisesta. Laatii omaavalonntasuunnitelman palvelupisteeseen yhteistyössä henkilöstön kanssa. Käsittelee epäkohdat, korjaa ne ja raportoi palvelualuepäällikölle ja valvontatiimille. Ohjaa henkilöstöä ilmoitusvelvollisuudesta ja omaavalonnan toteuttamisesta palvelupisteessä. Raportoi omaavalonntasuunnitelman seurannasta ja kehittämistoimenpiteistä.

Yliääkäri vastaa klinikan lääketieteellisestä johtamisesta, lääkäreiden esihenkilötyöstä ja omaavalonnasta, toteuttaen Eloisan strategiaa ja arvoja. Yhdessä osastonhoitajan/palveluesihenkilön kanssa he vastaavat toiminnan potilasturvallisuudesta, laadusta, sujuvuudesta ja henkilöstön hyvinvoinnista. Lisäksi yliääkäri tekee tiivistä yhteistyötä tulosaluepäällikön ja vastaavan yliääkäriin kanssa, toimii työnantajan edustajana klinikassaan ja edustaa erikoisalaansa sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä.

Tulosaluepäällikkö/palvelualuejohtaja johtaa palvelualueen toimintaa ja vastaa sen toiminnasta ja taloudesta. Vastaa palveluntuottajan, oman toiminnan ja alihankkijan omaavalonnasta, toiminnan laadusta ja asianmukaisuudesta. Tekee yhteistyötä valvontatiimin kanssa valvonnan yhteydessä (välittää sopimustietoa valvontatiimille valvonnan yhteydessä). Vastaa palvelualueensa yksityisten palveluntuottajien kanssa tehtyjen sopimusten noudattamisesta. Vastaa omaavalonnan toteutumisesta omalla palvelualueellaan yhteistyössä palvelupisteen palveluesihenkilön kanssa. On palveluyksikön vastuuhenkilö. Vastaa hoitoon pääsyn, määräaikojen ja mitoitusten omaavalonnasta ja raportoinnista. Huolehtii palvelualueensa omaavalonntasuunnitelmien laadinnan toimeenpanosta. Toimii valvontatiimin yhteyshenkilönä ja osallistuu valvontakäynneille sovitusti. Ohjaa yksityistä palvelutuotantoa tuottamiseen liittyvistä asioista. Osallistuu vuosittaisen valvontasuunnitelman laadintaan yhteistyössä valvontatiimin kanssa. Vastaa osaltaan riskien arvioinnista, tunnistamisesta ja toimenpiteiden toteutuksesta mukaan lukien varautuminen.

Toimialajohtajalla ja muilla esihenkilöillä on taloudellinen ja tuotannollinen kokonaisvastuu. Toimialajohtaja vastaa palveluntuottajan, oman toiminnan ja alihankkijan omaavalonnasta, toiminnan laadusta, asianmukaisuudesta yhdessä palvelualuepäällikön kanssa. Vastaa omaavalonnan toimeenpanosta omalla toimialallaan omaavalonntaohjelman mukaisesti.

Sosiaali- ja integraatiojohtaja on sosiaalihuollon johtava viranhaltija. Varmistaa osaltaan sosiaalihuollon järjestämisen asianmukaisuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta yhteistyössä järjestämistoiminnan ja toimialajohdon kanssa. Ohjaa viranomaisten omaavalonntallisesti käsiteltäväksi siirretyt asiat valvontatiimin käsittelyyn.

Johtajayliääkäri toimii terveydenhuollon toimintayksikön vastaavana lääkäriin ja johtaa ja valvoo hyvinvointialueen terveyden- ja sairaanhoitoa. Valvoo toiminnan laatua ja potilasturvallisuutta. Voi antaa laissa määriteltyjä tehtäviä ja muuta johto- ja valvontavastuuta organisaatiossa alemmalle viranhaltijalle. Vastaa hyvinvointialueen terveydenhuollon yleisestä ohjauksesta, suunnittelusta, kehittämisestä ja omaavalonnan valvonnasta. Toimii valvontatiimin työtä ohjaavana esihenkilönä. Käsittelee terveydenhuollon kantelut ja muistutukset. Ohjaa viranomaisten omaavalonntallisesti käsiteltäväksi siirretyt asiat valvontatiimin käsittelyyn. Laatii vuosittaisen valvontasuunnitelman yhteistyössä valvontatiimin kanssa. Vastaa terveydenhuollon osalta (esim. hoitoon pääsy) raportoinnista.

Valvontatiimi valvoo hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevan oman palvelutuotannon ja yksityisten palvelutuottajien omaavalonnan toteutumista. Valvoo sopimusten noudattamista valvonnan yhteydessä. Vastaa palvelunjärjestäjän toteuttamasta ohjaus- ja valvontavelvoitteesta. Vastaa osaltaan viranomaisyhteistyöstä. Vastaa omaavalonntaohjelman päivittämisestä. Käsittelee ne epäkohdat, jotka tulevat valvontatiimin. Vastaa lakisääteisten mitoitusten määrääkojen omaavalonnan valvonnasta. Ilmoittaa viranomaiselle ne poikkeamat, joita ei saada omaavalonntallisesti korjattua. Toteuttaa valvontakäyntejä (ennakkollinen, suunnitelmallinen ja reaktiivinen). Kirjaa valvonnan toimenpiteet asianmukaisesti asianhallintajärjestelmään ja/tai valvontatyökaluun. Tekee vuosittaisen valvontasuunnitelman. Seuraa ja raportoi omaavalonntaohjelman mukaisesti 4 kk:n välein. Tuottaa valvonnan toimenpiteiden vuosiraportin aluehallitukselle.

Palvelun toimintaperiaatteet

YHDENVERTAISUUS

- Tarkoituksenmukaisuus: Hoidon porrastus ja järjestäminen niin, että oikea potilas ohjautuu terveydenhuollon ammattilaisen arvioimana oikeaan palveluun, oikea-aikaisesti ja saa tarvitsemansa palvelun.
- Vastuullisuus: Talouden ja tuloksellisuuden seuranta sekä raportointi, vaara/haittatapahtumien avoin raportointi, käsittely ja toiminnan kehittäminen näiden kautta.

ASIAKASLÄHTÖISYYS

- Potilaan hoito suunnitellaan moniammatillisesti yhdessä asiakkaan kanssa hänen yksilöllisiin tarpeisiin perustuen
- Potilaat kohdataan arvostaen
- Asiakkaita osallistetaan omaan hoitoonsa oman elämänsä asiantuntijoina mutta myös palveluiden kehittämiseen: kannustetaan ja ohjeistetaan antamaan palautetta jotta palveluja voidaan kehittää.
- Huomioidaan potilaiden yksilölliset tarpeet ja konsultoidaan tarvittavia yhteistyötahoja.

TURVALLISUUS

- Turvaa: Asumiseen, työhön ja vapaa-aikaan. Huomioimme työssämme turvallisuuden esimerkiksi ennakoimalla tilanteita, että ne olisivat mahdollisimman turvallisia potilaalle ja henkilöstölle. Käytössämme on hälytinjärjestelmä sekä tarvittaessa vartijapalvelu. Henkilöstöltä edellytetään väkivallan ennaltaehkäisyä ja hallintakoulutusta. Henkilökuntaamme koskee ilmoitusvelvollisuus ja toimimme aktiivisesti yhteistyössä pelastusviranomaisen kanssa.

ROHKEUS

- Uudistamme prosessejamme ketterästi ja ennakkoluulottomasti
- Kehittämisessä ovat mukana myös kokemusasiantuntijat sekä kokemusasiantuntijaraadit
- Epäkohdista ilmoitetaan ja niihin tartutaan
- Rohkeus pyytää palautetta ja ottaa sitä vastaan sekä hyödyntää sitä

Oma- valvonnan toimeenpano

Omavalvonnan toimeenpano

Riskien ja epäkohtien tunnistaminen ja niiden korjaaminen

Asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavien riskien tunnistaminen on omavalvontasuunnitelman ja omavalvonnan toimeenpanon lähtökohta.

Ilman riskien tunnistamista ei riskejä voida ennaltaehkäistä eikä toteutuneisiin epäkohtiin voida puuttua suunnitelmallisesti. Omavalvonta perustuu riskienhallintaan, jossa palveluun liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtien uhkia arvioidaan monipuolisesti asiakkaan saaman palvelun näkökulmasta.

Riskit voivat aiheutua esimerkiksi riittämättömästi

henkilöstötoimituksesta, toimintakulttuurista, perusteettomasta asiakkaan/potilaan itsemääräämisoikeuden rajoittamisesta tai fyysisestä toimintaympäristöstä (esim. esteettömyydessä ja toimitilojen soveltuvuudessa esiintyy ongelmia tai vaikeakäyttöiset laitteet). Usein riskit ovat monien toimintojen summa. **Riskienhallinnan onnistuminen edellyttää, että työyhteisössä on avoin ja turvallinen**

keskusteluympäristö, jossa sekä henkilöstö että asiakkaat ja heidän omaisensa uskaltavat tuoda esille laatuun ja asiakas-/potilasturvallisuuteen liittyviä havaintojaan. Riskienhallinnan luonteeseen kuuluu, ettei työ ole koskaan valmista.

Terveystieteiden palveluissa mahdollisesti ilmeneviä riskejä ja/tai epäkohtia ovat turvallisuusriskit, asiakkaalle tapahtuneet vaaratilanteet, kuten läheltä piti -tilanteet, haittatapahtumat ja lääkepoikkeamat sekä

asiakkaan epäasiallinen kohtelu. Henkilökunta tekee kaikista läheltä piti -tilanteista tai asiakkaalle/potilaalle tapahtuneista poikkeamatilanteista ilmoituksen ja lähettää sen esihenkilön käsiteltäväksi.

Asiakkaat/potilaat voivat kertoa havaitsemistaan riskeistä, uhista, epäkohdista tai laatueroista suoraan työntekijöille, jotka vievät tiedon esihenkilölle käsiteltäväksi tilanteen mukaisesti. Asiakkailla/potilailla ja läheisillä on mahdollisuus tehdä ilmoitus myös [Eloisan internetsivuilla](#).

Ilmoitusvelvollisuus (Valvontalaki 29 §)

Työntekijän on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä palvelupisteen esihenkilölle tai muulle toiminnan valvonnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden.

Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta tulosaluepäällikölle. Esihenkilön ja tulosaluepäällikön on ryhdyttävä toimenpiteisiin epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan taikka muun lainvastaisuuden korjaamiseksi. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Ilmoitus tehdään Laatuportin Vaaratilanne-ilmoituksen kautta. Ilmoitustyyppinä: Epäkohta ja epäkohdan uhka/Valvontalain 29 §

Dia 14

A20

Muokattu dia

Tekijä; 13.2.2026

Käsitteet ja käsitehierarkia

Riski

Asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantava riski:

- laite / laitteen käyttö
- hoitomenetelmä / hoitaminen
- lääke / lääkitys
- asiakas-/potilaskohteeseen liittyvä turvallisuusriski

Riskienhallinta

Seurauksiltaan merkittävien kielteisten tapahtumien järjestelmällistä määrittelyä ja niihin varautumista. Riskienhallinnalla varmistetaan, että organisaatiolla on riittävästi tietoa toiminnan, toimijoiden ja toimintaympäristön riskeistä.

Poikkeama

Mikä tahansa suunnitellusta tai sovitusta poikkeava tapahtuma, joka voi johtaa haittatapahtumaan. Poikkeama voi johtua tekemisestä, tekemättä jättämisestä tai suojausten pettämisestä.

Epäkohta tai epäkohdan uhka

Epäkohdalla tarkoitetaan esim. asiakas- ja potilasturvallisuudessa ilmeneviä puutteita, asiakkaan tai potilaan kaltoin kohtelua ja toimintakulttuuriin sisältyviä asiakkaalle tai potilaalle vahingollisia toimia. Kaltoin kohtelulla tarkoitetaan fyysistä, psyykkistä tai lääkkeillä aiheutettua toimintaa. Toimintakulttuuriin sisältyvissä ongelmissa voi olla kyse esimerkiksi yksilön perusoikeuksien tosiasiallisesta rajoittamisesta vakiintuneena käytäntönä ilman lainsäädännössä olevien edellytysten täyttymistä. Muulla lainvastaisuudella tarkoitetaan palveluja ja niiden saatavuutta tai järjestämistä tai asiakkaan ja potilaan oikeuksista annetun sääntelyn rikkomista.

Vaaratilanne

Asiakkaan/potilaan turvallisuuden vaarantava tapahtuma, joka aiheuttaa haittaa asiakkaalle (= haittatapahtuma) tai voi aiheuttaa haittaa asiakkaalle (= läheltä piti -tapahtuma).

- **Haittatapahtuma**

Asiakkaan turvallisuuden vaarantava tapahtuma, joka aiheuttaa haittaa asiakkaalle

- **Läheltä piti -tilanne**

Vaaratilanne, joka olisi voinut aiheuttaa haittaa asiakkaalle. Haitalta vältyttiin joko sattumalta tai siksi, että poikkeama tai vaaratilanne havaittiin ja haitalliset seuraukset pystyttiin estämään ajoissa

Omavalvonnan toimeenpano

Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat (1/3)

Riskienhallinnassa laatua ja asiakas- ja potilasturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa. Riskienhallintaan kuuluu suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi. Riskienhallinta ja omavalvonta ovat osa jokapäiväistä arjen työtä palveluissa. Palvelupisteen vaarojen ja riskien arviointi tehdään Laatuportin työn riskien arviointilomakkeelle.

Riskienarviointi tulee päivittää aina tarpeen mukaan sekä säännöllisesti, esimerkiksi toimintaan tai työtapoihin kohdistuvien muutosten yhteydessä. Hyvin toteutettu ja kattava riskienarviointi nostaa esille työpaikan turvallisuuteen liittyvät kehittämistarpeet.

Osana riskienhallinnan toimeenpanoa **toteutuneet vaaratilanteet** (läheltä piti -tilanteet ja haittatapahtumat) **ilmoitetaan, käsitellään, raportoidaan ja toteutetaan korjaavat toimenpiteet**. Työkaluna toimii **vaaratilanneilmoitus** järjestelmä (Laatuportti). Henkilökunta tekee kaikista läheltä piti -tilanteista tai asiakkaalle/potilaalle tapahtuneista vaaratilanteista sähköisesti ilmoituksen ja lähettää sen lähiesihenkilön käsiteltäväksi.

Muista palvelussa havaituista laatupoikkeamista tai epäkohdista (esim. asiakkaan/potilaan epäasiallinen kohtelu) **tehdään ilmoitus** toiminnasta vastaavalle taholle esim. omalle esihenkilölle.

Henkilökunta perehdytetään omavalvonnan periaatteisiin ja toimeenpanoon ja näitä koskeviin ohjeistuksiin mukaan lukien henkilökunnalle laissa asetettu velvollisuus ilmoittaa asiakas-/potilasturvallisuutta ja palvelun laatua koskevista epäkohdista ja niiden uhista.

Jokainen työntekijä on velvollinen huolehtimaan siitä, että toimintaympäristö on turvallinen sekä potilaille että henkilöstölle. Työntekijöiden tehtävänä on huolehtia potilaan hoidon ja palvelun turvallisuudesta ja laadusta organisaation ohjeiden mukaisesti. Ennakoiva riskinarviointi on osa henkilöstön päivittäistä työtä ja toimintaa ohjaava periaate. Kotikäynneille lähdetään harkiten yksin. Vastaanotolla ei työskennellä yksin.

Luettelo käytössä olevista riskienhallinnan / omavalvonnan toimeenpanon ohjeista:

- Työntekijän ilmoitusvelvollisuus potilaaseen kohdistuvasta epäkohdasta tai ilmeisen epäkohdan uhasta.
- Riskien tunnistaminen ja perehtymien riskienhallinnan suunnitelmaan.
  - Palo- ja Pelastussuunnitelma
- Henkilöturvallisuusohje.
- Sosiaalisen median ohjeet
- Lääkehoidon suunnitelma
- Tietoturva- ja tietosuojaohjeet
- Poikkeusoloihin liittyvä ohjeistus
- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma
- Työpaikkaselvitysraportti
- Sisäilmanhallintamalli
- riskienarviointilomake

Omavalvonnan toimeenpano

Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat (2/3)

Vaaratapahtumien raportointi ja käsittely

Vaaratapahtumien käsittelyyn kuuluu tapahtumien kirjaaminen, käsittely ja raportointi sekä korjaavien toimenpiteiden toteuttaminen. Lisäksi tapahtumista keskustellaan työntekijöiden, asiakkaan ja tarvittaessa omaisten kanssa. Jos tapahtuu vakava, korvattavia seurauksia aiheuttanut haittatapahtuma, asiakasta/potilasta tai omaisia informoidaan korvausten hakemisesta. Vakavista vaaratapahtumista ilmoitetaan Eloisan valvontatiimille. Vaaratapahtumat raportoidaan ja käsitellään seuraavasti:

1. Asiakas- ja potilasturvallisuuden ja työturvallisuuden liittyvät vaaratapahtumat kirjataan vaaratilanneilmoitus järjestelmään. Lääkepoikkeamista otetaan lisäksi yhteys lääkäriin toimintaohjeiden saamiseksi
2. Yksikön esihenkilö käy läpi yksikkönsä vaaratilanneilmoitukset, ja ne käsitellään säännöllisesti tiimipalaverissa
3. Esihenkilö käynnistää korjaavat toimenpiteet, ja kirjaa ne vaaratilanneilmoitus järjestelmään
4. Yksikön esihenkilö käy säännöllisesti läpi vaaratilanne tilastot
5. Tiedottaminen kootusti sovitusta muutoksista toimintatavoissa tapahtuu kirjallisesti neljän kuukauden välein, ja ne julkaistaan Eloisan verkkosivuilla.

Epäkohtailmoitusten käsittely

Henkilöstön on ilmoitettava viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan/potilaan hoidon tai palvelun toteuttamisessa. Ilmoitus tehdään **Laatuporttiin, valvontalain 29 § epäkohta tai epäkohdan uhka - lomakkeella**, jonka palveluyksikön/-pisteen esihenkilö käsittelee. Vastaava henkilö tekee tarvittavat selvitykset ja toimenpiteet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi.

Seuraavilla sivuilla on määritely, miten yksikön riskienhallinnan prosessissa toteutetaan epäkohtiin liittyvät korjaavat toimenpiteet. Jos epäkohta on sellainen, että se on korjattavissa yksikön omavalvonnan menettelyssä, se otetaan välittömästi työn alle. Jos epäkohta on sellainen, että se vaatii järjestämisvastuussa olevan tahon toimenpiteitä, siirretään vastuu korjaavista toimenpiteistä toimivaltaiselle taholle.

Omavalvonnassa toimeenpano

Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat (3/3)

Korjaavat toimenpiteet

Riskienhallinnan prosessissa sovitaan todettujen haittatapahtumien ja epäkohtien korjaamiseen liittyvistä toimenpiteistä. Muutosta vaativien laatuerojen juurisyyt selvitetään ja suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet muutoksen aikaansaamiseksi. **Korjaavista toimenpiteistä tehdään kirjaukset vaaratilanneilmoitus järjestelmään.**

Yksikön esihenkilö seuraa säännöllisesti korjaavien toimenpiteiden toteutumista. Sovituista muutoksista työskentelyssä ja korjaavista toimenpiteistä tiedotetaan viipymättä henkilökunnalle ja muille yhteistyötahoille. Päivittäisessä viestinnässä henkilökunnan kesken käytetään viestisovelluksia tai työkaluja, joilla henkilökunta pysyy ajan tasalla toimenpiteistä.

Lue lisää:

- [Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia ja toimeenpanosuunnitelma 2022-2026 – STM](#)

Henkilöstön osallistaminen korjaavien toimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen:

Korjaavia toimenpiteitä pohditaan työryhmässä etsien ratkaisuja, joilla toimintaympäristön ja palvelun riskejä ja vaaratilanteita voidaan korjata. Yhteisesti sovitut asiat käydään läpi keskustellen ja tiedotetaan henkilökunnalle tiimipalaverissa, viikkotiedotteissa tai yleisesti sähköpostilla. Mahdollisten vaaratilanteiden ennaltaehkäisevät toimenpiteet käsitellään yksikön riskiarvioinnin yhteydessä yhdessä organisaation turvallisuusasiantuntijoiden kanssa. Työntekijöihin kohdistuvat vaaratilanteet ja mahdolliset uhat käsitellään tilanteen mukaan läpi työterveyshuollon ja työsuojelusta vastaavien tahojen kanssa. Työntekijät ovat velvollisia kirjaamaan mahdolliset riskit vaaratilannejärjestelmään. Organisaation ohjeistukset käydään läpi yksikössä ja ne löytyvät organisaation sisäisistä ohjeista. Henkilöstö ilmoittautuu vuosittain ensiapukoulutuksiin, mahdollisuuksien mukaan järjestettyihin turvallisuuskävelyihin ja turvallisuuskoulutuksiin. AVEKKI-koulutukset kuuluvat jokaisen hoitohenkilökuntaan kuuluvan työntekijän koulutussuunnitelmaan.

Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely (1/3)

Haittatapahtuman huomaaminen

Asiakkaan/potilaan epäasiallinen kohtelu

esimerkiksi asiakkaan/potilaan epäasiallinen kohtaaminen, kaltoinkohtelua tai loukkaamista sanoilla

Muu epäkohta palvelun toteutuksessa tai epäkohdan uhka

esimerkiksi asiakas-/potilasturvallisuudessa ilmenevät puutteet, asiakkaan kaltoinkohtelu ja toimintakulttuurista johtuvat asiakkaalle vahingolliset toimet taikka lainvastaisuus, sekä epäkohdan uhka, joka on ilmeinen tai voi johtaa epäkohtaan.

Tapahtuman kirjaus

- Ilmoitus esihenkilölle ja täyttämällä Laatuportin Vaaratilanne-ilmoitus.
- Ilmoitustyyppinä: Epäkohta ja epäkohdan uhka/Valvontalain 29 §
- Yksityisen palveluntuottajan velvollisuus on ilmoittaa palvelun järjestäjälle (sopimuksen vastuuhenkilölle) epäkohdista

Ilmoituksen käsittely ja korjaavat toimenpiteet

- Esihenkilö käsittelee ilmoituksen ja tekee tarvittavat selvitykset ja toimenpiteet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi yksikössä
- Esihenkilö ilmoittaa asiasta palvelu- tai tulosaluepäällikölle
- Keskustelu tarvittaessa asiakkaan ja omaisen kanssa
- Asian selvittäminen tarvittaessa palvelualueella
- Yksikön vastuuhenkilö (palvelu- tai tulosaluepäällikkö) käy läpi ilmoituksen ja toimenpiteet, joihin on ryhdytty, ja tekee tarvittaessa täydennykset lomakkeeseen ja määrittää ovatko tehdyt toimenpiteet riittävät.

Tapahtuman dokumentointi, viestintä ja raportointi

- Ilmoitukset käsitellään työyksiköissä ja tulosyksiköissä sekä palvelualueen esimiesten kanssa sekä organisaation omissa työkokouksissa koulutusmielessä noudattaen tietosuojaa
- Jos epäkohta ei korjata viivytyksettä, ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta valvontaviranomaiselle
- Yksikön vastuuhenkilö käy valvontatiimin kanssa 4kk välein läpi tulleet ilmoitukset läpi
- Palvelu-/tulosaluepäällikkö kuittaa asian käsitellyksi Laatuportissa

Seuranta

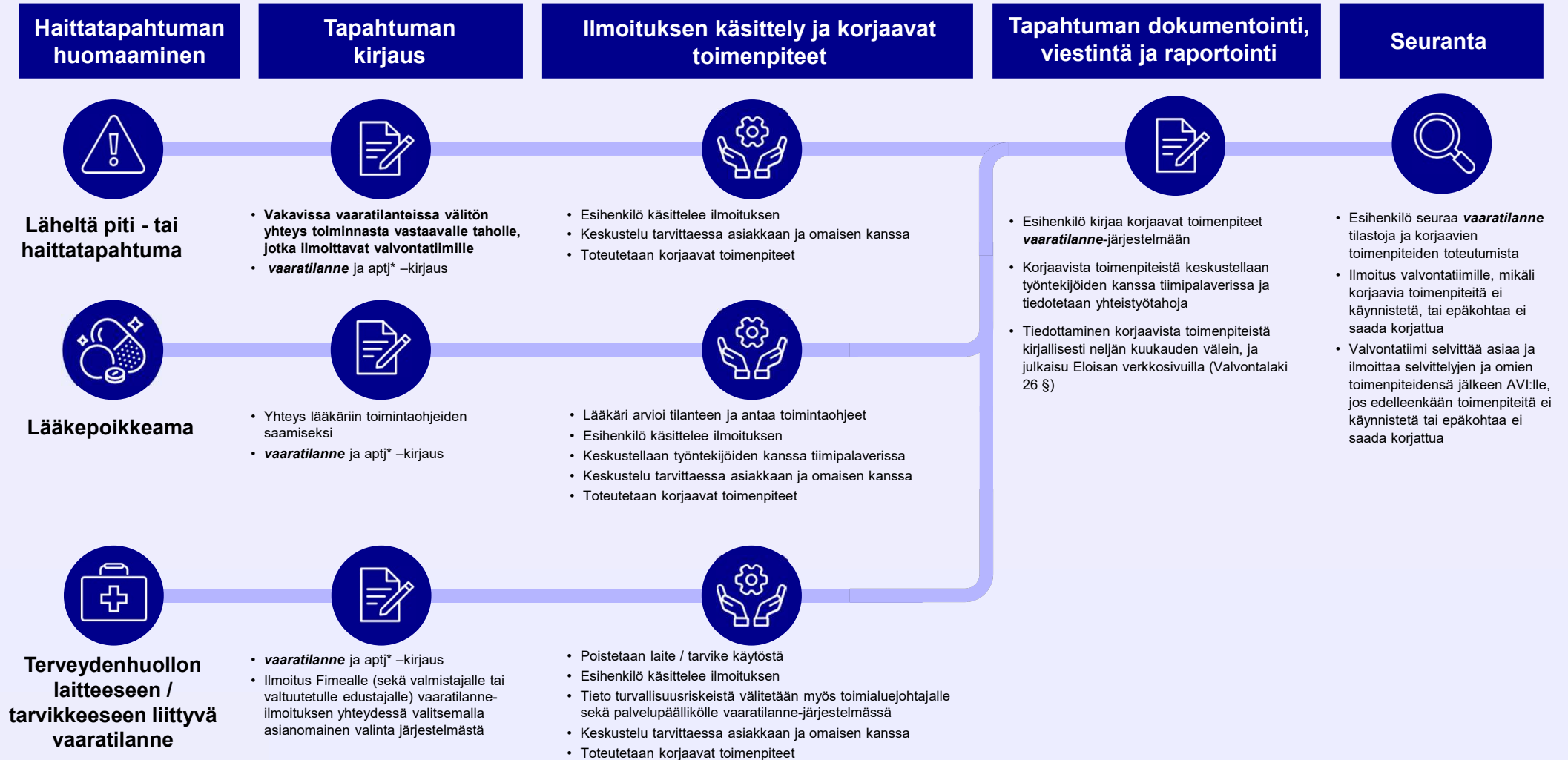
- Ilmoitus valvontatiimille, mikäli korjaavia toimenpiteitä ei käynnistetä, tai epäkohta ei saada korjattua.
- Valvontatiimi selvittää asiaa ja ilmoittaa selvittelyjen ja omien toimenpiteidensä jälkeen valvontaviranomaiselle asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita omavalvonnallisin toimin ei pystytä korjaamaan.
- Ilmoitusten perusteella kehitetään toimintaa.
- Palvelupisteen omavalvontasuunnitelmassa kuvatus toiminnan toteutumista seurataan. Seurannasta tehdään selvitys ja sen perusteella tehtävät muutokset julkaistaan neljän kuukauden välein yleisellä tasolla Eloisan nettisivuilla sekä pidetään julkisesti nähtävänä palveluyksikössä. Salassa pidettäviä tietoja ei saa julkaista.

Dia 19

A21 Muokattu dia
Tekijä; 13.2.2026

Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely (2/3)

*Asiakas- ja potilastietojärjestelmä

Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely (3/3)

Haittatapahtuman huomaaminen

Vakava vaaratapahtuma

Tapahtuman kirjaus

- Vakavissa vaaratilanteissa välitön yhteys toiminnasta vastaavalle taholle (esihenkilö/palvelu- tai tulosaluepäällikkö), jotka ilmoittavat valvontatiimille puhelimitse/ sähköpostilla
- **vaaratilanne** ja aptj* –kirjaus

Ilmoituksen käsittely ja korjaavat toimenpiteet

- Esihenkilö käsittelee vaaratapahtumailmoituksen ja luokittelee riskiluokan IV/V tai seuraus asiakkaalle/potilaalle on vakava
- Valvonta-asiantuntija tekee asiasta esiselvityksen esim. soittamalla yksikköön
- Jos tapauksessa ilmenee tutkinnan tarvetta, valvonta-asiantuntija esittelee tapauksen johtajaylilääkärille tai sosiaali- ja integraatiojohtajalle, joka tekee päätöksen tutkinnan aloituksesta

Tapahtuman dokumentointi, viestintä ja raportointi

- Vakavan vaaratapahtuman tutkintaprosessi

Seuranta

- Suositusten toimeenpano ja seuranta toimialalla
- Valvontatiimi seuraa suositusten toimeenpanoa valvontakäyntien yhteydessä

Vakavia vaaratapahtumia ovat:

- Tapahtuma, joka johti tai olisi voinut johtaa potilaan kuolemaan tai hengenvaaraan
- Tapahtuma, joka johti tai olisi voinut johtaa sairaalahoidon aloittamiseen tai jatkamiseen sekä aiheuttanut huomattavia terveysvaikutuksia
- Tapahtuma, joka aiheutti tai olisi voinut aiheuttaa merkittävän tilapäisen tai pysyvän vamman, haitan tai toimintakyvyn heikkenemisen
- Potilaalle suoritettiin virheellinen toimenpide
- Väärä toimenpidekohde
- Hoito annettiin väärälle potilaalle
- Määrätty hoito on jäänyt merkittävilta osin antamatta.

Omavalvonnan toimeenpano

Riskienhallinnan työnjako

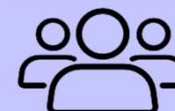
Riskienhallinta vaatii sitoutumista ja aktiivisia toimia koko henkilökunnalta.

Työntekijä

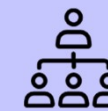
- On velvoitettu ilmoittamaan kaikista havaituista riskeistä, vaaratilanteista ja epäkohdista:
  1. suoraan omalle esihenkilölle ja
  2. tekemällä vaaratilanneilmoituksen tai
  3. täyttämällä Kerralla-valikon lomakkeen ([henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus](#))
- Ottaa tarvittaessa yhteyttä lääkäriin lääkkeisiin tai lääkahoitoon liittyvän poikkeaman tapahtuessa
- Osallistuu turvallisuustason ja -riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen
- Sitoutuu riskienhallintaan ja toteuttaa aktiivisesti kaikkia siihen liittyviä toimia
- Huolehtii, että omalta osaltaan edistää luottamuksellista ilmapiiriä, jossa voidaan keskustella avoimesti riskeistä ja laadun hallintaan liittyvistä asioista

Esihenkilö

- On velvoitettu työntekijöiden tavoin ilmoittamaan kaikista havaituista riskeistä, vaaratilanteista ja epäkohdista
- Vastaa yksikön turvallisuustason ja -riskien arvioinnista, omavalvontasuunnitelman laatimisesta ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamisesta
- Vastaa henkilökunnan perehdyttämisestä omavalvonnan periaatteisiin ja toimeenpanoon ml. henkilöstön lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus. Huolehtii omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista
- Vastaa siitä, että turvallisuuskysymysten käsittelylle on myönteinen asenneympäristö
- Käy läpi yksikkönsä vaaratilanneilmoitukset ja vie ne säännöllisesti käsittelyyn tiimipalaverissa
- Vastaa yksikössä toteutettavista korjaavista toimenpiteistä ja niihin liittyvästä tiedottamisesta henkilökunnalle sekä yhteistyökumppaneille
- Kirjaa korjaavat toimenpiteet vaaratilanneilmoitus järjestelmään ja seuraa säännöllisesti niiden toteutumista
- Mikäli korjaavia toimenpiteitä ei käynnistetä, tai epäkohtaa ei saada korjattua, esihenkilö ilmoittaa asiasta ylemmälle johdolle.

Johto

- On velvoitettu työntekijöiden tavoin ilmoittamaan kaikista havaituista riskeistä, vaaratilanteista ja epäkohdista
- Huolehtii omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että esihenkilöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista
- Huolehtii siitä, että turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi resursseja
- Sitoutuu riskienhallintaan ja toteuttaa aktiivisesti toimia riskienhallintaan
- Vastaa asiakas-/potilasturvallisuuden toteutumisesta häiriö- ja poikkeustilanteissa
- Seuraa omavalvonnan toteutumista ja raportoi siitä 4kk välein valvontatiimille

Lue lisää:

- [Riskienhallinta ja turvallisuussuunnittelu. Opas sosiaali- ja terveydenhuollon johdolle ja turvallisuusasiantuntijoille – VN](#)

Häiriötilanteet/poikkeusolot

Toimintayksikössä tulee varautua poikkeusoloihin ja häiriötilanteisiin ja laatia valmiussuunnitelma yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Mielen ja kuntoutuksen talon yleinen pelastussuunnitelma, henkilöstön perehdyttämisen ja osaamisen vahvistamiseksi, löytyvät sähköisessä muodossa. Pelastussuunnitelma sisältää mahdolliset riskitilanteet, turvallisuusjärjestelyjen yksityiskohtaiset kuvaukset sekä organisaation sisäisiä toimintaohjeita. Pelastussuunnitelmaa tarkennetaan välittömien poikkeama- ja vaaratilanteiden varalle. Suuronnettomuustilanteita varten organisaatiossa on prosessikuvaus ja ohjeistus tarvittaessa yksikkö- ja työryhmäkohtaisesti. Ensitoimenpiteiden jälkeen häiriötilannetieto informoidaan Eloisan tilannekeskukselle, jotta tieto saadaan kulkemaan Eloisan sisäisesti riittävästi ja aktivoitua tarvittavat toimet häiriötilanteen hallintaan. Tilannekeskus informoi ja tarvittaessa hälyttää Eloisan häiriötilannejohtoryhmän. Häiriötilannejohtoryhmä ja toimialajohtajat informoivat toimialoja tarvittavalla tavalla ja käynnistävät tarvittaessa tilannekeskuksen kautta toimialojen sisäisten häiriötilanneryhmien hälyttämisen.

Henkilöstön osallistaminen suunnitteluun ja toteutukseen:

Ohjeistukset käydään läpi perehdytysvaiheessa ja vuosittain työntekijöiden kanssa. Osaamisen ylläpitämiseksi työntekijät ovat velvollisia kertaamaan organisaation ohjeistuksia. Työntekijöiden kanssa käydään keskustelua ja tarvittaessa oleellisten sidosryhmien kanssa tehdään aktiivisesti yhteistyötä. Häiriötilanteiden toimitaan yksikkökohtaisen pelastussuunnitelman mukaisesti ja ollaan yhteydessä lähiesihenkilöön, tilannekeskukseen ja tarvittaessa muihin organisaation oleellisiin toimijoihin. Mikkelin sairaalakampuksella on vartiointipalvelut 24/7. Mielen ja kuntoutuksen talossa vartija on paikalla rakennuksen aukioloaikojen puitteissa.

Lue lisää: [STM:n valmiusasiat](#) ja [Valmiuslaki 1552/2011](#)

Potilaan asema ja oikeudet

Potilaan asema ja oikeudet

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, jota vahvistetaan toiminnassa.

Me toimintayksikössä...

kunnioitamme ja pyrimme vahvistamaan asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja tuemme asiakkaan/potilaan osallistumista palvelujensa ja hoitonsa suunnitteluun ja toteutukseen.

Minulla asiakkaana/potilaana on oikeus...

henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen sekä laadukkaaseen palveluun, hoitoon ja hyvään kohteluun ilman syrjintää.

- Minua kohdellaan kunnioittaen ihmisarvoani, vakaumustani ja yksityisyyttäni.
- Näkemykseni ja toiveeni huomioidaan palveluja ja hoitoa suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Jos olen tyytymätön palvelun laatuun ja/tai saamaani kohteluun, voin...

antaa palautetta tai kehittämisideoita

tehdä ilmoituksen

tilanteesta, joka on aiheuttanut tai olisi voinut aiheuttaa haittaa

tehdä muistutuksen

tilanteesta, joka on aiheuttanut tai olisi voinut aiheuttaa haittaa

Saan lisätietoa ja neuvoja tarvittaessa henkilökunnalta, sosiaali- ja potilasasiavastaavalta tai kuluttajaoikeusneuvonnasta

Asiakkaan/potilaan asema ja oikeudet

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta **henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen**. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet **yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan**. Henkilökohtainen vapaus suojaa henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen **tahdonvapauttaan ja itsemääräämis-oikeuttaan**. Terveydenhuollon palveluissa henkilökunnan tehtävänä on kunnioittaa ja vahvistaa asiakkaan/potilaan itsemääräämisoikeutta ja tukea hänen osallistumistaan palvelujensa ja hoitonsa suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Itsemääräämisoikeutta koskevista periaatteista ja käytännöistä keskustellaan sekä asiakasta/potilasta hoitavan lääkärin että läheisten kanssa. Itsemääräämisoikeutta rajoittavista toimista lääkäri tekee kirjalliset päätökset ja tiedot kirjataan asiakkaan palvelu-, hoito tai kuntoutussuunnitelmaan.

Itsemääräämisoikeutta voidaan rajoittaa ainoastaan silloin, kun asiakkaan/potilaan tai muiden henkilöiden terveys tai turvallisuus uhkaa vaarantua, eikä muita keinoja ole käytettävissä. Rajoitustoimenpiteet on toteutettava lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti henkilön ihmisarvoa kunnioittaen.

Hoitohenkilöstö antaa tietoja läheisille, omaisille ja sidosryhmille vain jos potilaalta on saatu suostumus tietojen luovuttamisesta. Jollei suostumusta voida saada potilasta tulee hoitaa hänen henkilökohtaisen etunsa mukaisesti

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen yksikössä:

Vastaanotolla potilaan hoito perustuu aina vapaaehtoisuuteen. Potilaalla on myös oikeus tehdä omaa terveyttä / henkeä vahingoittavia päätöksiä tai kieltäytyä hoidosta mikäli lääkäri arvioi potilaan olevan kykenevä päättämään hoidostaan. Laki potilaan asemasta ja oikeuksista määrittää, että potilaalle on aina annettava selvitys hänen terveydentilastaan, hoidon merkityksestä, eri hoitovaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista sekä muista hänen hoitoonsa liittyvistä seikoista, joilla on merkitystä päätettäessä hänen hoitamisestaan. Potilaan kanssa yhteistyössä hoitoa suunniteltaessa ja toteutettaessa huomioidaan lääketieteellinen tarve ja terveydenhuollon vaatimukset. Vastaanotoilla varmistetaan potilaan yksityisyys sillä, että jokainen työntekijä allekirjoittaa tietoturvasitoumuksen työsopimuksen allekirjoituksen yhteydessä. Henkilöstöä muistutetaan vaitiolovelvollisuudesta ja tietosuojan toteutumisesta. Etäyhteydet ja tiedonvälitys toteutuvat tietosuojasäännösten mukaisesti. Potilaiden asioiden hoitoon osallistuvat ainoastaan häntä hoitavat henkilöt. Haitallista päihteiden käyttöä seulotaan erilaisin mittarein ja keskustellen systemaattisesti arviointijaksolla mutta myös hoidon aikana. Mikäli alkoholinkäyttö todetaan haitalliseksi tai riskikäytöksi, toteutetaan mini-interventio eli lyhytneuvonta. Riippuvuusongelmissa hyödynämme riippuvuusvastaanoton osaamista.

Lue lisää:

Mielenterveyslaki
Laki potilaan asemasta ja oikeuksista
Intro- perehdytysohjelma
Valvira

Asiakkaan/potilaan asema ja oikeudet

Asiakkaan/potilaan osallisuus (1/4)

Hoidon tarpeen arviointi

Potilaan hoitoon pääsystä säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010). Hoitoon pääsystä tulee noudattaa lakisääteisiä määräaikoja. Kiireellinen sairaanhoito, mukaan lukien kiireellinen suun terveydenhuolto, mielenterveyden hoito, päihdehoito ja psykososiaalinen tuki on annettava sitä tarvitsevalle potilaalle hänen asuinpaikastaan riippumatta. Kiireellisellä hoidolla tarkoitetaan äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden vaikeutumisen tai toimintakyvyn alenemisen edellyttämää välitöntä arviota ja hoitoa, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai vamman vaikeutumista. Kiireellisellä hoidolla tarkoitetaan myös päihteiden käytöstä johtuvaa välitöntä vieroitushoidon tarvetta.

Hyvinvointialueen on järjestettävä toimintansa siten, että potilas voi saada arkipäivisin virka-aikana saman päivän aikana yhteyden terveyskeskukseen tai muuhun perusterveydenhuollon toimintayksikköön ja saada yksilöllisen arvion tutkimustensa tai hoitonsa tarpeesta ja kiireellisyydestä sekä siitä, minkä terveydenhuollon ammattihenkilön tekemiä tutkimuksia tai antamaa hoitoa potilas tarvitsee.

Arvion tekee laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö. Suun terveydenhuollossa arvion voi tehdä myös nimikesuojattu terveydenhuollon ammattihenkilö.

Hoidon tarpeen arviointia tehdään terveystalouksissa monella eri tavalla, esim. digitaaliset kanavat (chat, puhelinpalvelu) tai hoitajan vastaanotto. Hoidon tarvetta arvioidaan yhdessä asiakkaan/potilaan ja tarvittaessa hänen omaisten, läheisten tai laillisen edustajan kanssa.

Kun otat yhteyttä hoidon tarpeen arviointiin, saat apua terveydentilasi arviointiin. Tarvittaessa sinulle voidaan varata aika hoitajan tai lääkärin vastaanotolle tai saat tilanteeseesi sopivia itsehoito-ohjeita.

Mikäli hoidon tarpeen arvioissa ilmenee, että potilas tarvitsee mielenterveys- ja riippuvuuspalveluita, potilas asetetaan palvelupyntöjonoon ja arviointihoitaja on yhteydessä potilaaseen 14 vuorokauden kuluessa. Ennen hoitoon saapumista potilas ohjataan täyttämään terapianavigaattori (www.terapianavigaattori.fi), joka toimii ensijäsennyksenä hoitoon. Yleissairaалapsykiatrian työryhmä vastaa akuutisti psyykkisen tuen tarpeeseen keskussairaalan (somatiikan) osastoilla. Hoitosuunnitelma tehdään yhteistyössä potilaan kanssa ja tarkennetaan tarpeen mukaisesti hoidon kokonaisuutta moniammattillisessa tiimissä. Hoitokokonaisuuden suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa hyödynnetään moniammatillista osaamista, kuten lääkäreitä, hoitajia, psykologeja, sosiaalityöntekijöitä, sosiaaliohjaajia, toimintaterapeuttia, kuntoutusohjaajia, psykofyysisiä fysioterapeutteja, liikunnanohjaajia/elintapaohjaajia, seksuaalineuvojia ja ravitsemusterapeuttia.

Asiakkaan/potilaan asema ja oikeudet

Asiakkaan/potilaan osallisuus (2/4)

Tutkimusta, hoitoa tai lääkinnällistä kuntoutusta koskeva suunnitelma

Suunnitelmasta säädetään Laki potilaan asemasta ja oikeudesta 4 a §:ssä. **Terveys- ja sairaanhoitoa toteutettaessa on tarvittaessa laadittava tutkimusta, hoitoa, lääkinnällistä kuntoutusta koskeva tai muu vastaava suunnitelma.** Suunnitelmasta tulee ilmetä potilaan hoidon järjestäminen ja toteuttamisaikataulu. Suunnitelma on laadittava yhteisymmärryksessä potilaan, hänen omaisensa tai läheisensä taikka hänen laillisen edustajansa kanssa. Suunnitelman sisällöstä ja asiaan osallisista on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Päivittäisen palvelun ja hoidon toteuttamissuunnitelma eli hoito- ja palvelusuunnitelma on asiakirja, joka täydentää asiakkaalle laadittua asiakassuunnitelmaa, ja jolla viestitään muun muassa palvelun järjestäjälle asiakkaan palvelutarpeessa tapahtuneista muutoksista. Asiakkaan näkemykset palveluvaihtoehdoista on kirjattava suunnitelmaan. AVOHOITO käynnistyy hoidon tarpeen arvioinnilla. Arviointijakson käyntimäärien pituus arvioidaan yksilöllisten tarpeiden mukaan, yleensä 1-5 kertaa. Arviointijakso toteutetaan yksilöllisten tarpeiden mukaan ja hoitosuunnitelmaa tarkennetaan yhdessä lääkärin kanssa. Hoitosuunnitelman mukaisia tavoitteita arvioidaan yhdessä potilaan kanssa ja päivitetään tarvittaessa hoitosuhteen edetessä. Läheiset ja sidosryhmät otetaan tarvittaessa mukaan hoidon suunnitteluun

potilaan suostumuksella ja hänen toiveensa mukaan. Potilas pääsee lukemaan hoitoaan koskevat tiedot ja tehdyn hoitosuunnitelman Kanta.fi-palvelusta.

Potilassuunnitelman tunteminen:

Potilaalla on nimetyt hoitosuhdetyöntekijä ja lääkäri Potilastietojärjestelmään kirjataan tarpeisiin perustuva hoitosuunnitelma tavoitteineen. Hoitosuunnitelman arviointi ja päivittäminen on osa hoitosuhdetyöntekijän ja lääkärin työtehtäviä. Potilastietojärjestelmän kirjaamisen ja tilastoinnin tukena käytetään käytäntöjä yhtenäistäviä kirjaamisen ohjeita

Asiakkaan/potilaan asema ja oikeudet

Asiakkaan/potilaan osallisuus (3/4)

Asiakkaan/potilaan ja läheisten osallistuminen toiminnan kehittämiseen

Asiakkaiden/potilaiden, heidän perheidensä ja läheistensä huomioon ottaminen on olennainen osa palvelun sisällön, laadun, asiakas-/potilasturvallisuuden ja omavalvonnan kehittämistä. Koska laatu ja hyvä hoito voivat tarkoittaa eri asioita henkilöstölle ja asiakkaille/potilaille, on systemaattisesti eri tavoin kerätty palaute tärkeää saada käyttöön yksikön toiminnan kehittämisessä. Asiakkaan/potilaan ja läheisten osallisuus tarkoittaa heidän näkemystensä ja toiveidensa huomioon ottamista kaikissa palveluun ja toiminnan kehittämiseen liittyvissä tilanteissa.

Organisaatiossa on käytössä sähköinen palautejärjestelmä. Hoitohenkilökuntaa on ohjattu muistuttamaan potilaita antamaan palautetta ja palautelinkki löytyy vastaanoton potilasohjeesta. Potilailta saadut palautteet käydään läpi yksikön tiimikokouksissa tai palautteet välitetään suoraan työntekijälle. Kehittämisideat huomioidaan yksikön toimintaa arvioitaessa ja toiminnan kehittämiseen liittyvissä tilanteissa.

Asiakas/potilas tai omainen/läheinen voivat antaa palautetta tai kehittämisideoita kolmella eri tavalla, joko

- 1) suoraan työntekijälle tai palvelupisteen esihenkilölle, tai
- 2) täyttämällä sähköisen palautelomakkeen osoitteessa: [Lähetä palautteesi – Eloisa \(etelasavonha.fi\)](mailto:etelasavonha.fi)

Asiakkaan/potilaan asiallinen kohtelu ja mahdollisista epäkohdista ilmoittaminen

Jokaisella on oikeus sekä henkiseen että fyysiseen koskemattomuuteen. Mahdollisista epäkohdista keskustellaan yhdessä hoitohenkilökunnan, lähiesihenkilön ja tarvittaessa organisaation johdon kanssa.

Mikäli asiakas/potilas kokee tulleen kohdelluksi epäasiallisesti, nopein ja tehokkain tapa tehdä ilmoitus on suoraan työntekijälle tai yksikön esihenkilölle.

Epäasiallinen kohtelu, haittatapahtuma tai vaaratapahtuma kohdistuen potilaaseen, hänen läheiseensä tai omaiseensa välitetään tiedoksi yksikön lähiesimiehelle välittömien toimenpiteiden aloittamiseksi. Tilanne käydään läpi asianosaisten kanssa, työyksikössä sekä tarvittaessa suunnitellaan jatkotoimenpiteet yhdessä organisaation ylemmän johdon kanssa.

Asiakas/potilas tai omainen/läheinen voivat tehdä ilmoituksen kahdella eri tavalla, joko

- 1) ilmoittamalla suoraan työntekijälle tai palvelupisteen esihenkilölle, ja
- 2) jos kyseessä on vaaratilanne, täyttämällä sähköisen ilmoituksen osoitteessa: [Oma ilmoitus vaaratilanteesta - Eloisa \(etelasavonha.fi\)](mailto:etelasavonha.fi)

Asiakkaan/potilaan asema ja oikeudet

Asiakkaan/potilaan osallisuus (4/4)

Asiakkaan/potilaan oikeusturva

Terveystieteiden toiminnan on oltava laadukasta, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua. Asiakasta/potilasta on kohdeltava kunnioittaen hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään.

Palveluun, hoitoon tai kohteluun tyytymättömän kannattaa ensisijaisesti keskustella palvelua antaneen ammattihenkilön, tämän esihenkilön tai sosiaali-/potilasasiavastaavan kanssa. Mikäli asia ei selviä näin, asiasta voi tehdä kirjallisen muistutuksen.

Muistutus on palvelun laatuun, asiakas- ja potilasturvallisuuteen tai muuhun sosiaali- ja terveystieteiden toimintaan liittyvä ilmoitus. Palvelun laatuun ja saamaansa kohteluun tyytymättömällä asiakkaalla/potilaalla on oikeus tehdä muistutus johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös asiakkaan laillinen edustaja, omainen tai läheinen. Muistutukset toimitetaan sosiaali- ja potilasasiavastavalle. Muistutus käsitellään Eloisassa viivytyksettä. Muistutuksen vastaanottaja antaa kirjallisen, perustellun vastauksen.

Asiakkaan/potilaan palveluun tai kohteluun liittyvä muistutus ohjataan Eloisan nettisivuilla.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

Sosiaali- ja potilasasiavastaava

- Neuvoa ja ohjaa asiakas- ja potilaslain soveltamiseen liittyvistä asioista
- Avustaa mm. muistutusten ja muiden oikeusturvakeinojen käytössä
- Tiedottaa asiakkaiden ja potilaiden oikeuksista
- Toimii asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi

Ota yhteyttä puhelimitse arkisin klo 9-14
+358 44 351 2818

Ethän lähetä salassa pidettäviä tietoja tavallisella sähköpostilla!

Lähetä sähköpostia osoitteeseen:
sosiaali.potilasasiavastaava@etelasavonha.fi

Kuluttajaneuvonta (KVV)

- Antaa tietoa kuluttajan oikeuksista mm. tavaran tai palvelun virheen hyvityksestä, sopimuksista ja maksamisesta

Ota yhteyttä puhelimitse arkisin klo 9-15
+358 29 505 3050

Potilasvakuutuskeskus (PVK)

- PVK käsittelee kaikki terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat

- potilasvahinkoilmoitukset Suomessa ja maksaa korvaukseen oikeutetulle lain mukaiset korvaukset.
- [PVK:N yhteystiedot](#)

Palvelun sisällön omavalvonta

Palvelun sisällön omavalvonta

Tausta

Hoidon tarpeen arvio tehdään samana arkipäivänä, kun potilas ottaa yhteyttä palveluihin puhelimitse Terveysneuvon kautta tai hakeutumalla päivystyspalveluihin joko itse tai organisaation muiden palvelupisteiden, kolmannen sektorin toimijoiden, läheisten tai viranomaisten ohjaamana. Hoidon tarpeen arviossa terveydenhuollon ammattilainen tekee yksilöllisen arvion potilaan hoidon tarpeesta, kiireellisyydestä sekä siitä, minkä terveydenhuollon ammattihenkilön toteuttamaa hoitoa tai tutkimuksia potilas tarvitsee. Avohoidossa hoito aloitetaan pääasiassa arviointijaksolla, jonka aikana tarkennetaan hoidon kiireellisyyttä ja tehdään tarvittavat tutkimukset ja laaditaan hoitosuunnitelma. Toisesta hoitoyksiköstä avohoitoon ohjaututaan lääkärin läheteellä. Lähetteet käsittelee vastaanoton ylilääkäri ja tarvittaessa potilas asetetaan hoitosuhdejonoon odottamaan hoidon alkamista.

Palveluoppaista saat tarkempaa tietoa palvelujen järjestämisestä sekä kuinka palveluun voi hakeutua: [Palveluopas](#), [Asiakkaan opas](#)

Palvelun sisällön omavalvonta

Hyvinvointia ja kuntoutumista tukeva toiminta

Potilailla on saatavilla yhteneväiset palvelut samanlaisin perustein koko hyvinvointialueella huomioiden alueelliset tarpeet. Kohtaamme potilaat kunnioittavasti ja luomme hoitosuhteelle turvallisen ja luottamuksellisen pohjan.

Perusterveydenhuollon avovastaanotolla tehdään hoitosuhdetyötä, joka toteutetaan mallinnetun hoitopolun mukaisesti. Hoito alkaa 1-5 tapaamiskertaa sisältävällä arviointijaksolla, jonka aikana tehdään tilanteen kartoitus ja hoitosuunnitelma. Hoitjakso sisältää hoitosuunnitelman mukaisen hoidon ja hoitokertojen määrä on tarpeen mukaan max. 8-10 kertaa. Hoitjakso päättyy perusteiden täytyessä loppuarvioon ja jatkosuunnitelmaan.

Mielenterveys- ja riippuvuusvastaanotolla teemme monialaista ja moniammatillista yhteistyötä muiden organisaation yksiköiden kanssa ja kokoamme tarvittaessa verkostoja potilaan tarpeen mukaisesti.

Teemme yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa ja ohjaamme potilaiden läheisiä heidän tarvitsemiinsa palveluihin.

Hoitosuhdetyöskentely, palveluohjaus, motivoiva keskustelu ja neuvonta ovat osa hyvinvointia ja kuntoutusta tukevaa toimintaa. Hyvinvointialue myöntää palveluseteleitä hoidon ja kuntoutuksen tueksi. Palveluntuottajia voi hakea www.palse.fi sivustolta

Asiakkaalla/potilaalla on omien voimavarojensa puitteissa mahdollisuus osallistua läheistensä avustamana yksityisten tahojen tarjoamaan liikunta-, kulttuuri- ja harrastustoimintaan.

Hyvinvointia ja kuntoutumista tukeva toiminta

Toimintayksikössä pyritään edistämään asiakkaiden fyysistä, psyykkistä, kognitiivista ja sosiaalista toimintakykyä sekä osallisuutta:

FYYSINEN

Mahdollisuus tarpeen mukaan ohjautua psykofyysiseen fysioterapiaan, fysioterapeutit mukana ryhmätoiminnossa, mahdollisuus ravitsemusterapeutin palveluiden hyödyntämiseen, fyysisten sairauksien huomiointi ja ohjaus tarvittaessa jatkotutkimuksiin/hoitoon, liikunta- ja ravitsemussuositusten mukainen ohjaus/neuvonta, seksuaalineuvonnan mahdollisuus, kuntosalimahdollisuus (+allasjumppa) potilaille.

PSYYKKINEN

omahoito-ohjelmien hyödyntäminen/ohjattu omahoito, nettiaterapiat, hoitosuhdetyöskentely, lääkehoito, lyhytterapeutitset menetelmät/terapia (kognitiivinen lyhytterapia, interpersoonallinen lyhytterapia, kognitiivinen työote/skeematerapia), neuromodulaatiohoidot (tdsc, rTMS-, ECT-, esKetamiini- ja injektiohoidot) neuropsykiatrinen valmennus, seksuaalineuvonta, ryhmät: mieliala, kaksisuuntaisten ryhmä ja DKT- (dialektinen käyttäytymisterapia) hoitokokonaisuus

KOGNITIIVINEN

psykoedukaatio eli ohjaus, neuvonta ja tiedonanto osana hoitosuhdetyötä (psykoedukaatioryhmä), arjen- / elämänhallinta; tukeminen ja uusien toimintatapojen omaksumisen tukeminen (arviointiyksikkö Vaahteran hyödyntäminen), yhteistyö opiskelu- ja työterveyshuollon kanssa, psykologin tutkimukset/hoitointerventiot

SOSIAALINEN

Sosiaalisen kontekstin huomiointi hoidossa; vertaistuki, yhteisöllisyys ja kokemusasiantuntijat (Virike ry), kolmannen sektorin toimijat (esim. Omatori, Viola, Ohjaamo Olkkari, Miesten asema, kriisikeskuksen yksinäisyystyöhön ohjaaminen, kulttuurikeskus Kajo, Setlementti ry), seksuaalineuvonta (mahdolliset paritapaamiset), lähisuhdeväkivaltatyö/puheeksiotto, päivätoimintakeskukset

OSALLISUUS

Palveluohjaus oikeiden palveluiden piiriin, mahdollistetaan potilaan verkoston/läheisten osallistuminen hoitoon potilaan suostumuksella. Potilasta tuetaan motivoivan keskustelun avulla omaan hoitoonsa. Yhteiskuntaan kiinnittymisen tukeminen ja 3-sektorin palveluihin ohjaaminen, ryhmät, potilaat mukana palveluiden kehittämisessä, toimintakeskukset

A11 Poistetaanko?
Tekijä; 16.4.2024

Palvelun sisällön omavalvonta

Ravitseminen

Hyvä ravitsemustila on merkittävässä roolissa potilaiden toimintakyvyille ja hyvinvoinnille.

Ravinto ja ruokailu sekä niihin liittyvä tapakulttuuri ovat tärkeä osa hyvinvointia. Ravitsemusohjauksessa hoitohenkilöstön riittävä ravitsemusosaaminen ja kyky soveltaa sitä käytäntöön on tärkeässä roolissa.

Turvalliseen hoitoon kuuluu ravinnontarpeen arviointi ja keskustelu ruokavalioon liittyvistä teemoista huomioidaan hoitokontaktien yhteydessä.

Hoitojakson aikana ravitsemuksen merkityksestä osana hyvinvointia potilaille annetaan neuvontaa ja ohjausta. Tarvittaessa potilas ohjataan eri asiantuntijoiden ja palvelujen piiriin esim. elintapaohjaus tai ravitsemusterapia.

Palvelun sisällön omavalvonta

Toimitilojen puhtaanapito

Säännöllinen ja suunnitelmallinen siivous, tekstiilien puhtaanapito ja toimiva jätehuolto ovat olennaisessa osassa potilaiden/asukkaiden/asiakkaiden hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Toimintayksikössä noudatetaan Eloisan yhteisiä puhtaanapitoon liittyviä ohjeita esim. siivous- ja jäteohjeet. Ohjeistukset toimintatavoista normaali- ja poikkeusoloissa ovat henkilöstölle helposti saatavilla, esim. IMS ohjepankista.

Puhtaanapidon käytännöt toimintayksikössä:

Tilojen puhtaanapito tapahtuu Eloisan omien laitoshuoltajien toimesta. Yleiset käytävät, wc:t sekä potilashuoneet ja taukokuone siivotaan säännöllisesti. Jokainen työntekijä on velvoitettu huolehtimaan työpisteen siisteydestä.

Mahdollisuus tilata yksittäisiä siivoustöitä tarpeen vaatiessa erillisellä ohjelmalla.

Yksikön siivoustoiminnasta vastaavan henkilön yhteystiedot: Mäkitalo Marita, 0401984364.

marita.makinen@etelasavonha.fi

Yksikön jätehuollosta vastaavan henkilön yhteystiedot: Kirsi Pöyry, 0443512632, kirsi.poyry@etelasavonha.fi

Palvelun sisällön omavalvonta

Hygieniakäytännöt

Säännöllinen ja suunnitelmallinen siivous ja tekstiilien puhtaanapito ovat olennaisessa osassa asiakkaiden hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Toimintayksikössä noudatetaan Eloisan yhteisiä hygieniaohteja. Ajantasaiset hygieniaohteistukset henkilöstölle normaali- ja poikkeusoloissa löytyvät Intranetistä.

Hygieniakäytännöt toimintayksikössä:

Hyvä hygieniataso ennalta ehkäisee tarttuvien tautien leviämistä. Työntekijät noudattavat työssään tavanomaisia hygieniakäytänteitä, joihin kuuluu hyvä käsihygienia, tarvittaessa suojainten käyttö, työskentely aseptisesti ja turvallisesti.

Työskentelyssä huomioidaan pisto- ja viiltohaavojen estäminen. Hoitotoimenpiteissä käytetään tarvittaessa suojakäsineitä. Ajantasaiset hygieniaohteistukset löytyvät henkilöstölle normaali- ja poikkeusoloissa Intranetistä.

Injektionuotoisiin lääkkeet/huumausaineiden suonensisäiseen käyttöön liittyvät riskit huomioidaan infektioriskin vuoksi. Potilasta hoitavat hoitajat seuraavat potilaan ihon kuntoa ja reaktioita lääkkeisiin. Henkilökunta on ohjeistettu varautumaan veren välityksellä tarttuviin tartuntatauteihin toimimalla Eloisan ohjeiden mukaisesti. Henkilökunta antaa potilaille tietoa siitä kuinka voi ennaltaehkäistä tartuntatauteja. Pistotapaturmien sattua Eloisan ohjeiden mukaisesti. Yksikössä laitoshuoltajat huolehtivat päivittäissiivouksesta. Työntekijät huolehtivat näppäimistöjen desinfioinnista, työpöydän siisteydestä sekä työhuoneen pysymisestä siistinä.

Eloisan hygieniahoitaja tarvittaessa yksikön käytössä

Infektioiden torjuntatoimien omavalvontalomake:

<https://asiakasjapotilasturvallisuuskeskus.fi/ammattilaisille-ja-opiskelijoille/materiaalipankki/kuvauksia-ja-toimintamalleja/infektiorjuntatoimien-omavalvontalomake/>

Palvelun sisällön omavalvonta

Infektioiden torjunta ja seuranta

Tartuntatautilain 17 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelupisteen on torjuttava suunnitelmallisesti hoitoon liittyviä infektioita. Infektioita ja tartuntatauteja ennaltaehkäistään noudattamalla tavanomaisia varotoimia kaikissa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristöissä. Lisäksi noudatetaan Eloisan yhteisiä infektioiden torjuntaohjeita sekä tarvittaessa poikkeusoloihin liittyviä ohjeita esim. epidemiatilanteessa (IMS –ohjepankki).

Infektioiden torjuntakäytännöt toimintayksikössä:

Tavoitteena on luoda turvallinen hoitoympäristö potilaille ja henkilökunnalle.

Koulutukset: Infektioiden torjunta- verkkokurssi, Tavanomaiset varotoimen infektioiden torjunnassa

Vastaanotolla noudatetaan tavallisia varotoimia sekä aseptisen toiminnan perusteita. Infektioiden torjuntayksikkö antaa tarvittaessa koulutusta, opastusta ja apua yksikköön.

Palvelun sisällön omavalvonta

Terveyden- ja sairaanhoito

Potilaat kuuluvat julkisen terveydenhuollon piiriin. Kiireellisen ja kiireettömän sairaanhoidon toimintaohjeet asiakkaalle ja työntekijälle **on kirjattu taulukkoon.**

Välitöntä hoitoa tarvitsevan potilaan tunnistaminen on kriittinen taito potilasturvallisuuden näkökulmasta. Peruselintoimintojen tunnistaminen on tärkeä osa potilasturvallisuutta. Työntekijät huomioivat mahdolliset peruselintoimintojen häiriöt ja mahdollisen yleistilan heikkenemisen jokaisen potilaskontaktin yhteydessä.

Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden kaikkien työntekijöiden tulee suorittaa vuosittain ensiapukoulutus. Koulutukset järjestetään organisaation sisäisesti ja työntekijät ovat velvollisia yllä pitämään osaamistaan.

Hammashoitoon liittyvissä asioissa potilas voi olla yhteydessä Eloisan suun terveydenhuoltoon. Eloisan työntekijät voivat konsultoida suun terveydenhuoltoa asiakkaiden suun- ja hampaiden hoitoon liittyvissä asioissa.

Potilasta ohjataan pitkäaikaissairauksien osalta organisaation muihin palveluihin.

Toimintaohjeet

	Asiakkaalle	Työntekijälle
Akuutti henkeä uhkaava tilanne	Ohjeet asiakkaalle kiireellisen sairaanhoidon tarpeessa. Häätätilanteessa soitetään 112. Ensihoito arvioi ikäihmisen hoidon- ja jatkohoidon tarpeen.	Hätätilanteessa pyydetään kollegan apua, tarvittaessa tehdään hälytys henkilöpainikkeella, jolloin apuun saapuu apua psykiatrian osastoilta. Mielen ja kuntoutuksen taloon on mahdollista pyytää MET-ryhmä pääsairaalan puolelta henkeä uhkaavissa vaaratilanteissa.
Sairanhoidon tarve	Potilas on yhteydessä palvelun henkilöstöön tai päivystysapuun 116117. Terveysneuvo 015-211 411 Kiireettömissä tilanteissa. Palveluluukku 015 744 7744 (ma-pe 8-15)	Päihdelääkärin konsultaatiot virka-aikana. Tarvittaessa potilas ohjataan monitoimijapäivystykseen ja ko. palvelupisteen henkilöstöä informoidaan tarvittaessa etukäteen.

Suun terveydenhuollon ajanvaraus

- Ma – pe klo 7:30-15:00, puh

Mikkeli 015 194 4410 tai <u>Kansalaisen terveyspalvelu</u>	Pieksämäki 015 788 4350	Sulkava 015 527 7167
	Savonlinna 015 527 7114	

- Muina aikoina kiireelliset: puh. 116 117

Päivystyksellisissä tilanteissa yhteys hammaslääkäripäivystykseen ja potilaan ohjaaminen paikan päälle. Potilasta ohjataan suun terveydenhuollon palveluihin ja suuhygienian hoitoon.

Palvelun sisällön omavalvonta

Mielenterveys- ja riippuvuusongelmat, neuropsykiatrinen arvio/hoito

Mielenterveyden ja riippuvuuksien ydinosaamiseen kuuluu mielenterveys- ja riippuvuussairauksien kartoittaminen, arviointi sekä hoito.

Vastaanotolla kartoitetaan ja tutkitaan myös neuropsykiatrisia ongelmia sekä toteutetaan neuropsykiatrista valmennusta. Hoidon kokonaisarvioinnissa käytetään erilaisia validoituja mittareita ja tilanteen vaatiessa voidaan tehdä lähetteitä laboratoriotutkimuksiin tai esimerkiksi kuvantamiseen. Henkilöstöä on koulutettu erilaisiin lyhytterapeutisiin menetelmiin. Vastaanotolla työskentely perustuu moniammatillisuuteen ja hoidossa/arvioinnissa voidaan hyödyntää esimerkiksi psykologin, toimintaterapeutin, kuntoutusohjaajan, seksuaalineuvojan, ravitsemusterapian tai psykofyysisen fysioterapian ammattilaisia.

Alkoholin käytön tunnistamiseen on systemaattisessa käytössä AUDIT mittari alkoholin käytön riskiarvioinnin tukena. Arviointijaksolla otetaan systemaattisesti puheeksi lähisuhdeväkivalta. Käytössämme on lähisuhdeväkivaltatyön avainhenkilömalli, jonka tarkoituksena on tukea henkilöstöä väkivaltatyössä. Avainhenkilö voi myös kartoittaa potilaan tilannetta, tarjota tarvittaessa tukea ja perustietoa väkivallasta.

Hoitoprosessien kehittäminen yhdessä henkilöstön kanssa on hyvinvointialueella yksi keskeisistä teemoista tasalaatuisten palveluiden ja hoidon varmistamiseksi. Toimintamallit ja ohjeet päivitetään organisaation sisäiseen järjestelmään, Arter IMS:iin.

Palvelun sisällön omavalvonta

Lääkehoito

Palvelupisteen lääkehoito perustuu palvelupistekohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan, joka on laadittu sosiaali- ja terveysministeriön [Turvallinen lääkehoito –oppaan](#) mukaisesti. Lääkehoitosuunnitelma on osa henkilöstön perehdyttämistä.

Lääkehoitoon liittyvät käytännöt:

Etelä-Savon hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma määrittää koko hyvinvointialuetta koskevat ja kaikille yhteiset lääkehoidonsaamisen varmistamisen, vastualueet, velvollisuudet ja työnjaon, lupakäytännöt, lääkehoitoprosessin, lääkehuollon, potilaiden neuvonnan, lääkehoidon vaikuttavuuden arvioinnin, dokumentoinnin sekä seuranta- ja palautusjärjestelmiin kuuluvat linjaukset toiminnan ja potilasturvallisuuden näkökulmista.

Yksikössä lääkehoidon osaaminen varmistetaan perehdytyksen aikana. Jokaisen lääkehoitoa toteuttavalla on lääkeluvat organisaation ohjeen mukaan todennettu osaaminen ja lääketentit suoritettuna. Opiskelijat perehdytetään lääkehoitoon harjoittelujakson aikana työryhmän toiminnan mukaan.

Lääkehoitoon liittyvät käytännöt:

Jokainen lääkehoitoa toteuttava yksikkö laatii oman lääkehoitosuunnitelman kuvaamaan toimintalähtöisesti yksikölle ominaisia asioita lääketurvallisuuden näkökulmasta. Lääkehoitosuunnitelman hyväksyy toiminnasta vastaava ylilääkäri ja sitä päivitetään vähintään vuosittain lähiesihenkilön ja lääkevastaavien toimesta.

Mielen- ja kuntoutuksen avohoidon yksiköihin on laadittu oma lääkehoitosuunnitelma. Lääkehoito perustuu lääkärin määrittämään lääkehoitoon.

Lääkehoitoa toteutetaan yksilöllisten hoito- ja lääkehoidon suunnitelman mukaisesti.

Palvelun sisällön omavalvonta

Monialainen yhteistyö

Terveystieteiden asiakas/potilas voi tarvita useita palveluja yhtäaikaaisesti ja esim. iäkkäiden asiakkaiden/potilaiden siirtymät palvelusta toiseen ovat osoittautuneet erityisen riskialttiiksi. Jotta palvelukokonaisuudesta muodostuisi asiakkaan/potilaan kannalta toimiva ja hänen tarpeitaan vastaava, vaaditaan palvelunantajien välistä yhteistyötä, jossa erityisen tärkeää on tiedonkulku eri toimijoiden välillä. **Potilaan tuki- ja yhteistyöverkoston ytimessä on potilaan omaiset, läheiset ja muu sosiaalinen verkosto.**

Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden potilaat tarvitsevat usein useita sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita. Yhteistyötä tehdään viranomaistahojen (esim. poliisi, lastensuojelu, aikuissosiaalityö), erikoissairaanhoidon, terveysasemien, kuntoutus- ja asumispalvelujen, oppilaitosten koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltojen, yhdistysten, Kelan, työelämän palvelujen ja apteekkien kanssa.

Yhteistyömuotoja ovat hoito- ja verkostokokoukset. Hoidon jatkuvuus turvataan yksiköiden välisellä yhteistyöllä, joskus potilaan luvalla myös viranomaispalaveriin. Palaverissa ovat mukana sekä lähettävän että vastaanottavan tahon lisäksi potilas itse. Tietojen luovuttamiseen tai hankkimiseen tarvitaan aina potilaan lupa. Tiedonkulku tapahtuu puhelimitse tai turvasähköpostin välityksellä.

Potilaan tuki- ja yhteistyöverkoston ytimessä on asiakkaan/potilaan omaiset ja läheiset sekä muu sosiaalinen verkosto

Monialaisia yhteistyökumppaneita:

ESIM.

AA-ryhmät ja Nimettömät narkomaanit

Kirkkopalvelut Erityisesti Isä

Virike

Omaiset mielenterveystyön tukena

Mikkelin Kriisikeskus

Miesten Asema

Vinkki

Rikosuhripäivystys

Ohjaamo Olkkari

Viola ry

Työikäisten sosiaalityö

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta

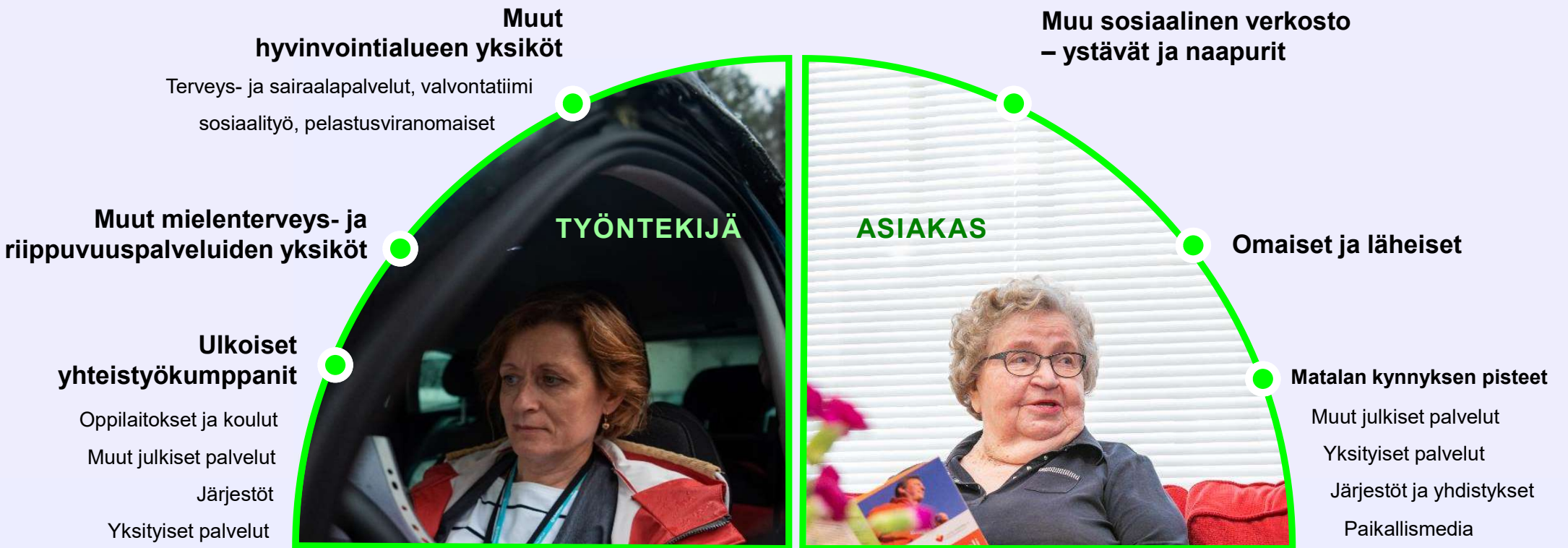
Velkaneuvonta

Sosiaalipäivystys

Muistiliitto/muistiluotsit

Mikkelin Settlementti ry

Monialaisen yhteistyön eri tahot

Palvelun sisällön omavalvonta

Itsemurhan ehkäisy

Etelä-Savon hyvinvointialue on ollut mukana Apua Ajoissa –hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on ollut ennalta ehkäistä itsemurhia parantamalla itsetuhoisten ja itsemurhaa yrittäneiden ihmisten palveluja yhdessä kolmannen sektorin palvelujen kanssa. Henkilöstön perehdytykseen kuuluu Itsemurhien ehkäisy ja itsemurhaa yrittäneen Käypä hoito –suositus. Hankkeen myötä hyvinvointialueelle on luotu strukturoitu malli itsetuhoisuuden arvioinnin tueksi. Strukturoitu malli löytyy organisaation sisäisistä ohjeista. Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa toteutetaan toimintamallin mukaista arviointiprosessia itsetuhoisuuden kartoittamiseksi. Itsetuhoajatuksista /-suunnitelmia kärsivälle potilaalle luodaan turvasuunnitelma. Akuutissa tilanteessa potilas ohjataan Mikkelin monitoimijapäivystykseen. Työntekijät on ohjattu suorittamaan THL:n itsemurhien ehkäiseminen – verkkokoulutuksen.

Lue lisää:

[Eloisan apua ajoissa- hanke](#)

[THL itsemurhien ehkäisy](#)

[Mikkelin kriisikeskus](#)

[Kansallinen mielenterveysstrategia ja itsemurhien ehkäisyohjelma vuosille 2020- 2030](#)

Lastensuojeluilmoitus

Terveystieteiden ammattilaiset ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä ilmoittamaan hyvinvointialueelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Ilmoitus on tehtävä viipymättä. Heillä on myös tietyissä tilanteissa velvollisuus tehdä ennakkollinen lastensuojeluilmoitus hyvinvointialueen sosiaalihuoltoon jo ennen lapsen syntymää.

Potilaan tulotilanteessa kartoitetaan potilaan perhetilanne ja tehdään tarpeen vaatiessa protokollan mukaisesti lastensuojeluilmoitus. Se tehdään yhteistyössä potilaan kanssa. Lastensuojeluilmoituksen sisältö käydään läpi potilaan kanssa informoiden hoitohenkilöstön lakiin perustuvasta velvollisuudesta huomioida perheen kokonaistilanne myös ennaltaehkäisevästä näkökulmasta.

Kiireellisissä

tilanteissa teemme aina yhteistyötä sosiaalipäivystyksen kanssa.

Lue lisää:

[Eloisan lastensuojeluilmoitus](#)

[Eloisan sosiaalipäivystys](#)

[Lastensuojelulaki](#)

[Sosiaalihuoltolaki](#)

Potilasturvallisuus

Palvelun sisällön omavalvonta**Potilaan kohtaaman väkivallan ehkäisy**

Suomen perustuslaki ja kansainväliset ihmisoikeusvelvoitteet edellyttävä aktiivisia toimia yksöiden suojelemiseksi väkivallalta sekä lähisuhdeväkivallan ehkäisemistä. Jokaisella on oikeus väkivallattomaan elämään. Mielenterveys- ja riippuvuusvastaanotolla väkivallalta otetaan systemaattisesti puheeksi jo arviointijaksolla. Potilaita ohjataan tarvittaessa turvakodin palveluihin ja palveluohjauksessa huomioidaan myös ohessa luetellut palvelut.

Lastensuojelulain velvoittamana teemme lastensuojeluilmoituksen tarvittaessa ja/tai konsultoimme kriisipäivystystä. Potilaslain (785/1992, 13 §:n 4 momentti) mukaan terveydenhuollon ammattihenkilöllä tai muulla terveydenhuollon toimintayksikössä työskentelevällä on myös oikeus ilmoittaa poliisille henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot, joiden perusteella hänellä on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi.

Etelä-Savon hyvinvointialueella on käytössä lähisuhdeväkivaltatyön avainhenkilömalli. Avainhenkilöt koulutetaan tehtävään. Yksikössämme työskentelee useita avainhenkilöitä. Yksikön esihenkilö huolehtii siitä, että yksiköstä löytyy lähisuhdeväkivallan ilmiö- ja puheeksi otto koulutuksen suorittaneita henkilöitä. Yksikössämme on myös nimetty Marak-työryhmän jäsen. Marak on vakavan parisuhdeväkivallan riskiarvioin ja uhrin auttamiseen kehitetty moniammatillinen menetelmä.

Lue lisää:

[Lastensuojeluilmoitus](#)

[Turvakoti](#)

[Kriisikeskus](#)

[RIKU rikosuhripäivystys](#)

[Viola ry](#)

Lue lisää:

[Ohjeet kunnille ja hyvinvointialueille](#)

[lähisuhdeväkivallan ehkäisyn](#)

[koordinaatorakenteiden ja](#)

[lähisuhdeväkivallan vastaisen](#)

[toiminnan järjestämiseksi](#)

Asiakas-/potilasturvallisuus

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Eloisa ohjaa kaikkea yhteistyötä turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa. Terveydenhuollon lainsäädännöstä tulevat velvoitteet ohjaavat asiakas-/potilasturvallisuuden omavalvontaa. Palo- ja pelastusturvallisuudesta, asumisterveyden turvallisuudesta ja muista turvallisuuden ulottuvuuksista vastaavat eri viranomaiset kunkin alan oman lainsäädännön perusteella. **Asiakas-/potilasturvallisuuden edistäminen edellyttää kuitenkin yhteistyötä kaikkien turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.**

Potilasturvallisuudesta vastaavien viranomaisten kanssa tehdään yhteistyötä huomioiden ennakoivat toimenpiteet tilanteen riskinarviointiin perustuen. Yhteistyökumppaneita ovat turvallisuuspäällikön lisäksi organisaation työturvallisuudesta ja omavalvonnasta vastaavat henkilöt. Tärkeä taho turvallisuudessa on sairaalavartioiden henkilöstö.

Viranomaisten ja muiden toimijoiden edellyttämät ohjeistukset:

Palo- ja pelastussuunnitelma
Poikkeus-, kriisi- tai onnettomuustilanteissa organisaation ja yksikön toimintaohje

Ilmoitusvelvollisuudet turvallisuudesta vastaaville viranomaisille ja toimijoille:

- Osana asiakasturvallisuuden varmistamista on ilmoituksenvaraista toimintaa harjoittavan Palvelupisteen tehtävä terveydensuojelulain 13 §:ssä säädetty ilmoitus kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista tai toiminnan olennaisesti muuttuessa. Ilmoituksen sisällöstä säädetään terveyden-suojeluasetuksen 4 §:ssä
- Henkilökunta tekee tarvittaessa ilmoituksen Digi- ja väestötieto virastoon **edunvalvonnan tarpeessa olevasta asiakkaasta** (holhoustoimilain mukainen ilmoitusvelvollisuus): [Näin ilmoitat edunvalvontaa tarvitsevista henkilöistä | Digi- ja väestötietovirasto \(dvv.fi\)](#)
- Henkilöstö on velvollinen ilmoittamaan palovaarasta tai muusta onnettomuusriskistä pelastusviranomaisille (pelastuslain mukainen ilmoitusvelvollisuus): [Ilmoitus ilmeisestä palovaarasta tai muusta riskistä | Pelastustoimi](#)
- Huoli läheisestä, tuttavasta tai naapurista: ilmoituksen voi tehdä kuka tahansa, joka havaitsee tai saa tietää sellaisia seikkoja, joiden vuoksi henkilön palvelujen tarve olisi syytä selvittää. Varhaisella avuntarpeen tunnistamisella pyritään tukemaan ikääntyneiden hyvinvointia ja auttamaan arjessa selviytymistä: [Ilmoitus Eloisan sosiaalihuoltoon](#)
- Jos asiakkaalta häviää lääkkeitä, henkilöstö selvittää asiaa asiakkaan kanssa sekä omassa yksikössä, ja tekee rikosilmoituksen

Potilasturvallisuus

Henkilöstö (1/3)

Hoito- ja hoivahenkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys sekä sijaisten käytön periaatteet

Henkilöstösuunnittelussa otetaan huomioon sovellettava lainsäädäntö. Suunnittelussa huomioidaan erityisesti henkilöstön riittävä terveydenhuollon ammatillinen osaaminen. Erikoissairaanhoidon työryhmä: 9 sairaanhoitajaa, 1 kuntoutusohjaaja, 3 psykologia, kolme lääkäriä. Perusterveydenhuollon tiimi: 13 sairaanhoitajaa, 2 psykologia, 3 lääkäriä. Yleissairaалapsykiatrian työryhmä: 1,5 sairaanhoitajaa, 1 psykologi ja lääkäri. Vanhuspsykiatrian työryhmä: 2,5 sairaanhoitajaa 1 lääkäri. Neuromodulaatiotyöryhmä 4 sairaanhoitajaa, psykoosityöryhmä 4 sairaanhoitajaa ja lääkäri. Lisäksi kaksi psykologia osittain avovastaanottojen ja osittain osastojen käytössä.

Henkilöstön riittävyys suhteessa asiakkaiden/potilaiden palvelujen tarpeeseen:

Yksikössä seurataan työntekijöiden hoitosuhteiden määrää, vastaanottokäyntien määrää viikko/kuukausi/vuositasolla suhteessa organisaation määrittämiin käyntimäärätavoitteisiin.

Sijaisten käytön periaatteet:

Vastaanottotyössä äkillisiä poissaoloja ei pääasiassa korvata toisella työntekijällä vaan ajanvaraukset siirretään. Neuromodulaatiotyöryhmän äkillisten poissaolojen yhteydessä lisäresurssia saadaan oman yksikön sisältä, toisesta yksiköstä tai sijaisrekrytoinnin kautta. Yksiköissä työntekijät tarvittaessa priorisoivat omia työtehtäviään, jotta potilasturvallisuus toteutuu.

Palveluesihenkilöiden tehtävät:

Vastuu sijaisjärjestelyistä on palveluesihenkilöllä, lähiesihenkilöiden tehtävien organisoinnissa voidaan hyödyntää vuosikelloa.

Henkilöstörakenne:

- Kokonaismäärä: 41
- Vuokratyövoiman käyttö: Ulkoistettu Tempore Oy

Potilasturvallisuus

Henkilöstö (2/3)

Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Henkilöstön rekrytointia ohjaavat työlainsäädäntö ja työehtosopimukset, joissa määritellään sekä työntekijöiden että työnantajien oikeudet ja velvollisuudet.

Vakituisten työntekijöiden **rekrytoinnista päätetään hallintosäännön ja Eloisan sisäisten rekrytointiohjeiden mukaisesti**. Henkilöstön haku tapahtuu kuntarekry.fi kautta. Hakijoiden kelpoisuus varmistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattirekistereistä (SUOSIKKI ja TERHIKKI) sekä alkuperäisten opinto- ja työtodistusten avulla. Valvontalain myötä 1.1.2024 alkaen myös ikääntyneiden kanssa työskenteleviltä pyydetään rikosrekisteriote. Työhaastatteluilla varmistetaan henkilöiden luotettavuus ja soveltuvuus.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöillä pitää olla hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä suullinen ja kirjallinen kielitaito. Kielitaito varmistetaan Eloisassa opinto-, tutkinto- tai työtodistusten avulla.

Lue lisää:

- [Riittävän kielitaidon osoittaminen – Valvira](#)

Potilasturvallisuus

Henkilöstö (3/3)

Henkilöstön perehdyttäminen ja täydennyskoulutus

Hoitohenkilökunta perehdytetään potilastyöhön, potilastietojen käsittelyyn, tietosuojaan ja omavalvonnan toteuttamiseen. Perehdys koskee myös vastaanotolla harjoittelevia/työskenteleviä opiskelijoita sekä tarpeen mukaan myös paluun jälkeen työtehtävistä poissaolleita. Intron perehdytysohjelmaa hyödynnetään perusperehdytyksessä. Yksikön lähiesihenkilö käy läpi organisaation yleisen perehdytyksen, joka pitää sisällään omavalvonnan, tietosuoja- ja salassapitoasioiden käsittelyn sekä nimeää käytännön perehdytyksestä vastaavat hoitajat vastuualueittain. Uuden työntekijän perehtymistä seurataan säännöllisesti.

Omavalvontasuunnitelma liitteineen toimii jatkossa myös perehdytyksen välineenä työyksiköissä. Työnantajalla on täydennyskoulutusvelvollisuus. Erillinen tulosaluekohtainen koulutussuunnitelma tukee täydennyskoulutusten toteutumista. Tavoitekeskusteluissa käydään läpi henkilökohtaisia osaamistarpeita ja tavoitteita. Täydennyskoulutuksiin kuuluvat henkilöstön ensiapu-, palo- ja pelastuskoulutukset. Koulutusten toteutumista seurataan sähköisen rekisterin avulla.

Asiakas-/potilasturvallisuus

Toimitilat

Tilojen käytön periaatteet ja toimintakäytännöt:

Toimitilat ja olosuhteet ovat toimivat ja turvalliset kaikille tilojen käyttäjille.

Toimitilat sijaitsevat 1. kerroksessa vuonna 2023 valmistuneessa Mielen- ja kuntoutuksen talossa, jossa on nykyaikaiset tekniset ratkaisut ja koneellinen ilmanvaihto. Palvelupisteelle on opasteet ja tiloihin on esteetön pääsy. Potilaat voivat ilmoittautua vastaanotolle P-kerroksen itseilmoittautumislaitteella tai 1 kerroksen vastaanoton sihtereille.

Vastaanottohuoneet ovat yhteiskäyttöisiä ja henkilökunta työskentelee klo 8-18 aikavälillä. Työhuoneturvallisuus on huomioitu huonekalujen sijoittelulla ja poistumisreittejä vastaanottohuoneissa on vähintään kaksi. Yksikössä säilytettävät potilastietoja sisältävät tiedot säilytetään aina lukitussa kaapissa. Tietosuojajätettä varten on olemassa lukollinen jäteastia. Taukutiloihin ja takatoimiston kirjaamistiloihin pääsy on ainoastaan henkilökunnalla. Terveystietosuojelulain 2 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on tunnistettava toimintansa terveystietoa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta) sekä suunnitelmallisesti ehkäistävä terveystietojen syntyminen.

Toimitilojen tarkastukset, vaarojen kartoitukset ja työpaikkaselvitykset antavat lisätietoa toimintaympäristön mahdollisista riskeistä.

Riskiarviointi tilojen ja kemiallisten/biologisten altisteiden suhteen tehdään vuosittain vaaratapahtumien

raportointijärjestelmään yhteistyössä työsuojelun kanssa ja havaittuihin epäkohtiin puututaan. Toimintaympäristön riskejä arvioidaan myös päivittäisessä työssä.

Jokaisen työntekijän velvollisuus on sekä ilmoittaa havaitsemistaan vaaroista, että sitoutua niihin toimintatapoihin, joilla tunnistettuja riskejä hallitaan.

Etä- ja digipalveluiden avulla on lisätty palveluiden saatavuutta organisaatiossa. Hoitohenkilöstön tulee arvioida ovatko etävastaanotot potilaan hoidon kannalta soveltuvia. Vastaanotokäynnit hoidetaan pääsääntöisesti vastaanotolla. Yksikössä työskentelee myös etälääkäreitä ja vastaanottoja toteutetaan yksikössä sekä hoitajan läsnä ollessa että potilaan ja lääkärin välillä etävastaanottohuonetta hyödyntäen. Etäpalveluihin pyydetään potilaan suullinen suostumus ja se kirjataan potilastietojärjestelmään

Potilasturvallisuus

Teknologiset ratkaisut

Henkilökunnan ja asiakkaiden turvallisuudesta huolehditaan myös teknologisin ratkaisuin. Yleisissä tiloissa on tallentava kameravalvontajärjestelmä, jonka tarkoituksena on varmistaa sekä potilaiden että tiloissa olevien henkilöiden turvallisuutta. Kameravalvontajärjestelmän avulla pyritään ennaltaehkäisemään ja selvittämään turvallisuutta vaarantavia tilanteita.. Rakennus on varustettu hätäkeskukseen liitettävällä analogisella ja osoitteellisella paloilmoitinjärjestelmällä. Rakennuksessa on sprinklerijärjestelmä. Sprinklerijärjestelmä on automaattinen palonsammutusjärjestelmä, joka aloittaa palon sammutuksen ruiskuttamalla vettä palokohteeseen ja välittää samalla palohälytyksen hätäkeskukseen. Mielen ja kuntoutuksen talossa on sähkölukitusjärjestelmä. Häätäpauksissa tiedottamisen tukena rakennuksessa käytetään keskusradiota. Jokaisella osastolla työskentelevällä on henkilöturvallisuuden varmistamiseksi lisäapu- ja hätäkutsupainikkeet. Järjestelmä on 9 Solutions.

Kevään 2026 aikana yksiössä on pilotoinnissa Tekoälyavusteinen kirjaamisavustin.

Teknologisiin ratkaisuihin liittyvät käytännöt:

9 Solutions monikutsujärjestelmä testataan yksikössä säännöllisesti, kerran kuukaudessa, hoitohenkilöstön turvallisuusvastaavien toimesta. Henkilökunta on perehdytetty lisä- ja hätäkutsujärjestelmän käyttöön sekä toimintamallin mukaisiin vastuisiin hälytyksen yhteydessä.

Henkilökunnalla on työpuhelimissaan 112-sovellus hätätilanteiden varalle.

Tietosuojan varistamiseksi työpisteiden sijoittelun ohella tietokoneiden näytöille on hankittu tarvittaessa näyttösuojat.

Tulostuksessa käytetään turvatulostusta, jolloin tulosteet saa tulostimesta ulos vain kirjautumalla laitteelle henkilökohtaisesti.

Potilasturvallisuus

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Terveydenhuollon yksiköissä käytetään paljon erilaisia lääkinällisiksi laitteiksi luokiteltuja välineitä ja hoitotarvikkeita, joihin liittyvistä käytännöistä säädetään lääkinällisistä laitteista annetussa laissa. Hoitoon käytettäviä lääkinällisiä laitteita ovat mm. pyörätuolit, rollaattorit, sairaalasängyt, nostolaitteet, verensokeri-, kuume- ja verenpainemittarit, kuulolaitteet, haavasidokset ym. vastaavat.

Läkinällisiä laitteita koskevasta ohjauksesta vastaa Fimea. Läkinällisten laitteiden käyttöön, huoltoon ja käytön ohjaukseen sosiaalihuollon yksiköissä liittyy **merkittäviä turvallisuusriskejä, joiden ennaltaehkäiseminen on omavalvonnassa huomioon otettava asia.**

Hankinnat toteutetaan organisaation sisäisesti ja yksiköihin tilatut lääkinällisten laitteiden hankinta toteutetaan keskitetysti esihenkilön ja tulosaluepäällikön kautta. Läkinälliset laitteet rekisteröidään ja tarkistetaan säännöllisesti. Toimintaohjeet löytyvät organisaation sisäisistä ohjeista ja käyttöohjeet yksiköistä. T

Terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden aiheuttamista vaaratilanteista ilmoitetaan Fimeaan. Eloisassa työntekijä tekee vaaratilanneilmoituksen, jonka yhteydessä vaaratilanteesta menee tieto myös Fimealle. Esihenkilö vastaa siitä, että lainmukainen ilmoitus tehdään Fimealle. Tieto turvallisuusriskeistä välitetään myös toimialuejohtajalle sekä palvelupäällikölle vaaratilanneilmoitus järjestelmässä.

Vastuuhenkilö:

Palveluesihenkilö

Laitteiden ja tarvikkeiden käyttö:

Yksikössä lääkinällisiä laitteita käytetään lääkinällisiä laitteita peruselintoimintojen mittaamiseen somaattisen tilan arvioinnissa ja hoitotyön kliinisen arvion tukena.

Mittareiden testaus ja kalibrointi:

Verenpainemittarit ja alkometrit kalibroidaan vuosittain.

Defibrilaattori tarkastetaan kuukausittain ensiapuvälineiden tarkastuksen yhteydessä osasto 7 henkilökunnan toimesta ja säännöllisesti myös Istekki Oy:n toimesta.

tDCS-laitteet huolletaan laitetoimittajan Sooma Oy:n toimesta

Nexstim NBS 5 Navigoivan tms-laitteen huoltaa laitteen toimittaja Nexstim Oyj, huoltosopimuksen puitteissa

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Yksiköissä käytetään paljon erilaisia lääkinällisiksi laitteiksi luokiteltuja välineitä ja hoitotarvikkeita, joita ovat:

1. Perusapuvälineet

Esim. asiakkaan omat tai yksikön mittarit verensokerin ja verenpaineen seurantaan sekä happisaturaatiomittarit

Mistä laitteen saa

Asiakkaan oma tai yksikön laite

Perehtyminen
laitteeseen

Pitäydymme toimittajan antamissa ohjeissa.
Yksikössä on käytössä verenpainemittareita sekä Alcometer puhalluslaitteita.

Huolto

Istekki Oy huoltaa

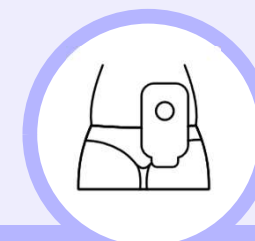
2. Erikoisapuvälineet

Esim. pyörätuolit, nostolaitteet ja hengityksen apuvälineet

Fysioterapeutin kautta alueellisesta apuvälineyksiköstä

Pitäydymme toimittajan antamissa ohjeissa.
Ohjeet laitteiden käyttöön tulevat apuvälineyksiköstä asiakkaan käyttöön ja henkilöstö perehtyy ohjeisiin.

Apuvälineyksikön kautta

3. Hoitotarvikkeet (pitkäaikaissairauden hoitoon)

Esim. haavanhoito-, avanne- ja dialyysitarvikkeet

Hoitotarvikejakelun kautta

Pitäydymme toimittajan antamissa ohjeissa.

1

Jos laite aiheuttaa vaaratilanteen, asiakas/potilas ilmoittaa työntekijälle ja laite poistetaan käytöstä

2

Työntekijä tekee vaaratilanteesta vaaratilanneilmoituksen. Ilmoituksen yhteydessä tieto menee myös Fimeaan.

3

Ilmoitus käsitellään yksikössä.

Hoitotarvikkeet ovat jäljitettävissä järjestelmässä asiakaskohtaisesti vaara- ja virhetilanteessa.

Potilastietojen käsittely ja kirjaaminen

Potilastietojen käsittely ja kirjaaminen

Terveydenhuollossa asiakas- ja potilastiedot ovat arkaluonteisia, salassa pidettäviä henkilötietoja. Henkilötiedolla tarkoitetaan kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyviä tietoja. Henkilötietojen käsittelyä ohjaa vahvasti säädökset ja lait. Eloisan ylläpitämien asiakasrekisterien tietosuojaseloste on nähtävillä [Eloisan verkkosivuilla](#).

Asiakas-/potilastietojen käsittelyyn sisältyy kirjaaminen, katselu, käsittely ja salassapito. Asiakas-/potilastietojen katselusta ja salassapidosta on erilliset ohjeet, ja ne kerrataan säännöllisesti henkilökunnan kanssa. Työntekijä hyväksyy salassapito- ja tietosuojasitoumuksen osana työsopimusta. Lisäksi henkilökunta suorittaa Granite-tietosuojakoulutuksen. Koko henkilökunta sitoutuu salassapitovelvollisuuden ja Eloisan yleisen sosiaalisen median ohjeistuksen noudattamiseen. Eloisan tietosuojavastaava seuraa salassapitovelvollisuuden toteutumista säännöllisesti. Tietoturvan satunnaisotos tehdään tietohallintoyksikön toimesta neljästi vuodessa. Etelä-Savon hyvinvointialueella on laadittu organisaatiotasoinen tietoturvasuunnitelma, jonka päivittämisestä vastaa digijohtaja.

Tietosuojavastaavan yhteystiedot

puh.015 411 4100

tietosuojavastaava@etelasavonha.fi

Tietosuojaan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvän lainsäädännön ja ohjeistusten noudattaminen:

Potilastyön kirjaaminen on jokaisen ammattilaisen vastuulla ja edellyttää ammatillista harkintaa sitä, mitkä tiedot ovat oleellisia ja riittäviä. Kirjaaminen on osa ammattitaitoa ja on tärkeässä roolissa kaikkien osapuolien oikeusturvan kannalta. Tämä korostuu erityisesti tilanteissa, joista selvitetään jälkikäteen. Näitä tilanteita voivat olla epäkohtien selvittäminen tai muistutukset. Potilastiedot kirjataan potilastietojärjestelmään. Lifecare-järjestelmä on käytössä koko hyvinvointialueella. Kirjaaminen tapahtuu jokaisen työvuoron aikana joko vastaanottohuoneissa tai yhteisissä kirjaamistiloissa, joissa on asianmukaiset kirjaamispisteet työntekijöille.

Lue lisää:

- [Määräys sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen rakenteista ja asiakasasiakirjoihin merkittävistä tiedoista – THL](#)
- [Sosiaalihuollon asiakastietojen käsittely – Tietosuojavaltuutetun toimisto](#)
- [Potilas- ja asiakastietojen ja henkilötietojen käsittely – Valvira](#)
- [Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021](#)

Potilastietojen käsittely ja kirjaaminen

Asiakas-/potilastyön kirjaaminen

Asiakas-/potilastyön kirjaaminen on jokaisen ammattilaisen vastuulla, ja edellyttää ammatillista harkintaa siitä, mitkä tiedot kussakin tapauksessa ovat olennaisia ja riittäviä. Kirjaaminen on osa ammattitaitoa, ja on **tärkeässä roolissa kaikkien osapuolien oikeusturvan kannalta** erityisesti tilanteita selvitettäessä jälkikäteen (epäkohta tai muistutus).

Potilasasiakirjamerkinnot tulee tehdä viivytyksettä. Merkinnot tulee tehdä viimeistään viiden vuorokauden kuluessa siitä, kun potilas poistuu vastaanotolta taikka palvelutapahtuma muutoin päättyy. Asiakas-/potilastiedot kirjataan tietojärjestelmään.

Huom! Sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaaminen eriytyy vuonna 2024. Kirjaamiseen liittyvät ohjeistukset löytyvät IMS-järjestelmästä.

Työntekijän perehdytys asiakas-/potilastyön kirjaamiseen:

Perehdytyksessä hyödynnetään organisaatiossa käytössä olevaa oppimisympäristön materiaalia. Perehdyttämisen tukena huomioidaan myös sähköinen Intro-alusta. Työntekijää kirjaamisen osalta perehdyttää yksikössä koko hoitohenkilöstö. Yksikössä kirjaamisen vastuuhenkilöt huolehtivat kirjallisten ohjeiden ajantasaisuudesta. Organisaation kirjaamisohteet löytyvät ArteriMSjärjestelmästä. Eloisassa on käytössä asiakas- ja potilastiedon laadun hallintamalli jonka tarkoituksena on tukea kirjaamisen osaamista ja vahvistaa osaamisen ylläpitoa. Kyseinen malli on laadittu yhteistyönä Kestävän kasvun Etelä-Savo -hankkeen koordinoimana.

Asiakas-/potilastyön kirjaaminen:

Kirjaukset pyritään tekemään vastaanottojen yhteydessä tai viimeistään kuluvan päivän aikana. Jokaisella potilaalla on määritelty oma työntekijä, jolla on kokonaisuhoiton osalta vastuu huolehtia kirjaukset viipymättä vastaanottojen jälkeen. Hoitosuunnitelman arvioinnit ja hoitotyönyhteenvedon laatiminen kuuluvat hoitosuhdetyöntekijän vastuulle.

Kehittäminen & Seuranta

Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta

Toimiva omavalvonta on palvelujen laadun ja palvelutoiminnan kehittämisen tärkein väline.

Omavalvonnassa varmistetaan palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus ja laatu sekä asiakkaiden yhdenvertaisuus. **Omavalvonta on palvelupisteissä toteutettavaa jatkuvaa ja säännöllistä toiminnan tarkastelua ja valvontaa**, joka tuottaa tietoa kehitystyön pohjaksi.

Palvelupistekohtaista tietoa palvelun laadun ja asiakas-/potilasturvallisuuden kehittämisen tarpeista saadaan useista eri lähteistä. Omavalvonnan toimeenpanon prosessissa (riskienhallinnan prosessi) käsitellään kaikki asiakas-/potilasturvallisuusriskit, epäkohtailmoitukset ja tietoon tulleet kehittämistarpeet. Korjaaville toimenpiteille sovitaan suunnitelma riskin vakavuuden mukaan. Lisäksi palvelun laadun ja vaikuttavuuden jatkuvaa kehittymistä varmistetaan muun muassa tiedolla johtamisen keinoin, eli seuraamalla erilaisia sovittuja tulosmittareita.

Omavalvontasuunnitelmaan kootaan yhteenveto kehittämissuunnitelmasta kuvaamalla kehittämistoimenpiteitä.

Kehittämissuunnitelma - toimenpiteet

1. Yksikön oma Intro- perehdytys
2. Hyvinvoiva henkilöstö

Mietitään keinoja henkilöstön hyvinvoinnin ja jaksamisen tueksi

Omavalvontasuunnitelman seuranta

Yksikkö seuraa omavalvontasuunnitelmaa tarkistamalla suunnitelman vuosittain. Lisäksi suunnitelma päivitetään, kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakas-/potilasturvallisuuteen liittyviä muutoksia tai omavalvonnan säädösten muuttuessa. **Kehittämissuunnitelman toimenpiteiden seuranta tapahtuu palveluyksikössä/palvelupisteissä.**

Omavalvontaohjelmassa toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet julkaistaan 4 kk välein Eloisan nettisivuilla (1.1.2024 alkaen).

Omavalvonnan seuranta

- [Eloisan omavalvontaohjelma ja omavalvontasuunnitelmat internetsivuilla](#)
- [Valvonnan yhteystiedot - Eloisa \(etelasavonha.fi\)](#)
  - Ensisijaisesti palaute annetaan suoraan hoitavalle henkilöstölle ja palvelupisteen vastuuhenkilölle. Jos palvelussa on havaittavissa asiakas- ja potilasturvallisuuteen vaikuttava seikkoja, jotka eivät ole annetusta palautteesta huolimatta parantuneet, asiasta kannattaa olla yhteydessä hyvinvointialueen valvontatiimiin.

Omavalvontasuunnitelman päivittäminen ja ajantasaisuus:

Omavalvontasuunnitelma 7.4.2026

Omavalvontasuunnitelmaa päivittää esihenkilö vähintään vuosittain. Palvelujen ja toiminnan oleellisesti muuttuessa omavalvontasuunnitelmaa päivitetään tiheämmin. Omavalvontasuunnitelma on osa perehdytysmateriaalia yksikössä, joten esihenkilön ohella työntekijät ovat velvollisia informoimaan, jos huomaavat omavalvontasuunnitelmassa päivitettävää.

Toiminnan kehittäminen yksikön ja Eloisan tasolla

Omavalvontasuunnitelman seuranta

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa palvelupisteen esihenkilö

Paikka ja päiväys _____ Päivitetty 22.6.2026

Allekirjoitus _____ Ronja Rötö

Liitteet

1 – Ilmoitukset ja ilmoitusvelvollisuudet

2 – Koonti linkeistä lisätiedon pariin

Ilmoitukset ja ilmoitusvelvollisuudet

Tapahtuma	Ilmoitus	Henkilöstö	Asiakas tai lähipiiri	Linkki
Toiminnan kehittäminen	Palaute		x	Eloisan sähköisen palautelomakkeen osoitteessa: https://etelasavonha.fi/asiakkaan-opas/palautte-etela-savon-hyvinvointialueelle/
Ikääntyneen avuntarve	Huoli-ilmoitus <ul style="list-style-type: none"> Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta (ei suostumusta) Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen (apua tarvitsevan suostumus) 	x	x	Sähköinen lomake verkkosivuilla: Ilmaise huolesi sähköisen lomakkeen kautta
Vaaratilanne	Ilmoitus työntekijälle ja sähköisen lomakkeen kautta		x	Eloisan internetsivuilla osoitteessa: https://etelasavonha.fi/asiakkaan-opas/asiakas-ja-potilasturvallisuus-ja-valvonta/oma-ilmoitus-vaaratilanteesta/ . Ilmoituksen käsittely kuvattu kohdassa "Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely"
	vaaratilanne-ilmoitus	x		vaaratilanne ja yhteys toiminnasta vastaavalle taholle ja asiakas- ja potilasturvallisuustiimille Ilmoituksen käsittely kuvattu kohdassa "Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely"
Asiakkaan epäasiallinen kohtelu	Muistutus		x	Muistutus Lomakkeet ja hakemukset - Eloisa (etelasavonha.fi)
	Valvontalain mukainen ilmoitus	x		Tulostettava ja täytettävä lomake löytyy henkilöstön intrasta Ilmoituksen käsittely kuvattu kohdassa "Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely"
Palvelun laitteeseen / tarvikkeeseen liittyvä vaara	Ilmoitus työntekijälle	x	x	Ilmoituksen käsittely kuvattu kohdassa "Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely"
Edunvalvonnan tarpeessa oleva henkilö / asiakas	Ilmoitus Digi- ja väestötieto- virastoon	x	x	Näin ilmoitat edunvalvontaa tarvitsevasta henkilöstä Digi- ja väestötietovirasto (dvv.fi)
Kodin palovaara tai muu onnettomuusriski	Ilmoitus pelastusviranomaiselle	x	x	Ilmoitus ilmeisestä palovaarasta tai muusta riskistä Pelastustoimi
Koti on terveysriski	Ilmoitus terveysvalvontaan	x	x	Savonlinna: https://www.savonlinna.fi/asukas/terveysvalvonta/asumisterveys/ Mikkeli: https://mikkeli.fi/palvelut/ymparisto/ymparistoterveydenhuolto-2/asumisterveys-ja-sisailma/ Pieksämäki: https://keskisavonymparistotoimi.fi/terveysvalvonta/asumisterveys-2/
Epäilty rikos esim. asiakkaan lääkkeet häviävät	Rikosilmoitus	x	x	Tee rikosilmoitus - asioi ensisijaisesti verkossa! - Poliisi
Lääkepoikkeama	Yhteys lääkäriin	x		Ilmoituksen käsittely kuvattu kohdassa "Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely"

Koonti linkeistä lisätiedon pariin 1/2

Eloisa:

- [Palveluopas](#) - palveluoppaasta saat tarkempaa tietoa palvelujen järjestämisestä sekä kuinka palveluun voi hakeutua
- [Tietosuojaseloste](#) - Eloisan ylläpitämien asiakasrekisterien tietosuojaseloste
- [Omavalvontaohjelma ja omavalvontasuunnitelmat](#) – Eloisan sosiaalihuollon omavalvontaohjelma ja –suunnitelmat julkisesti nähtävillä
- [Valvonnan yhteystiedot](#) - yhteydenpidosta lisätietoja sivuilla
- [Eloisan mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut](#)
- [Eloisan lastensuojeluilmoitus](#)
- [Eloisan sosiaalipäivystys](#)
- [Eloisan Apua Ajoissa hanke](#)

Muut tahot:

- [Mielenterveyslaki](#)
- [Elintavat ja mielenterveys](#)
- [Lääkehoidon toteuttaminen- Valvira](#)
- [Lääkehoidon määrääminen- Valvira](#)
- [Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia ja toimeenpanosuunnitelma 2022-2026](#)
-